

DRAUGAS

PERIODICALS
November 09, 2004
Vol. XCV

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

ANTRADIENIS - TUESDAY, LAPKRIČIO - NOVEMBER 09, 2004

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 11-08-04

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 216
Kaina 75 c.

95th ANNIVERSARY

Šiame numeryje:

Bicūlystė

Inkštų akmenų įvairovė. Astrofizikai apie evoliuciją. 2 psl.

Ar amerikiečiai paiki? Nuotaikos po rinkimų. Kultūrinės diplomatijos laimėjimas. 3 psl.

Kelonė per Mifrusių miestus. Žalanykštis. 4 psl.

Kitu žvilgsniu. 5 psl.

Geresni mediniai ar mūriniai namai? 7 psl.

Išpūdziai iš Rudens šventės. LR generalinis konsulas praneša. Įamžinkime komunizmo aukas. 8 psl.

Sportas

* Kinijoje vykusiame pasaulio jaunimo (iki 19 metų) klasikinių šokių čempionate i pusfinalį pateko abi Lietuvos poros. Imantas Joneckis ir Martyna Mickutė užėmė dešimtąją vietą, o Edgaras Saldukas bei Giedrė Kukučionytė tarp 64 porų buvo dvylikti.

* Kaune vykusiose 2004 metų Lietuvos suaugusiųjų dziudo pirmenybėse dalyvavo 162 vyrai ir 82 moterys. Daugiausiai — 14 — apdovanojimų iškovojo varžybų šeimininkai. Kauniečiams atiteko 5 aukso, 3 sidabro ir 6 bronzos medaliai. Vilniaus atstovai tenkinosi dvylika apdovanojimų.

* Kretos saloje Graikijoje vykstančiame pasaulio jaunučių ir jaunių šachmatų čempionate, po penkių ratų geriausiai sekasi Gabrielėi Šaulytei ir leviui Žalimaitei, kurios turi po 4 taškus iš 5 galimų ir savo amžiaus grupėse patenka į pirmuosius dešimtukus. Sekmadienį keturiolikmečių mergaičių grupėje rungtyniaujanti G. Šaulytė juodosiomis figūromis nugalėjo latvę Kartiną Skinkę ir pakilo į septintąją vietą tarp 92 dalyvių.

Naujausios žinios

* Keičiasi oro bazės Zokniuose vadovybė.

* Pramonininkai neigia valdininkų prognozes, kad brangesnė elektra neskatinis kainų augimo.

* Seimas rengiasi sugiedoti paskutinį šioje kadencijoje himną.

* Kitamet lietuvių mokykla Maskvoje iškurs naujame pastate.

Valiutų santykis

1 USD — 2.661 LT
1 EUR — 3.452 LT

Seimo vadovo rinkimus raizgo intrigos

Vilnius, lapkričio 8 d. (BNS) — Iki pirmojo naujojo Seimo posėdžio likus savaitei, parlamento užkulisiuose rezgami planai, kaip sutrukdyti dabartiniam Seimo vadovui Artūriui Paulauskui dar kartą užimti šį postą.

Kaip rašo dienraštis „Lietuvos rytas“, opozicinės partijos Seimo pirmininko rinkimus ketina panaudoti kaip progą suduoti smūgį kairiųjų ir Darbo partijos koalicijai. Kai kurie liberalcentristų vadovai sėkmės atveju planuoja net išprašyti ir valdančiąją daugumą bei Vyriausybę.

Savo kandidatą į Seimo pirmininkus, kuriuo greičiausiai

taps A. Paulauską Fabijoniškių vienmandatėje apygardoje nugalėjęs Raimondas Šukys, pasiryžę kelti liberalcentristai dabar vilioja grupę socialdemokratų, nusiteikusių balsuoti prieš Naujosios sąjungos vadovo kandidatūrą.

Kai kuriais duomenimis, tokių socialdemokratų yra 6 ar 7. Teigiama, jog prie jų gali prisidėti ir dalis Valsiečių ir Naujosios demokratijos partijų (VNDPS) frakcijos narių.

VNDPS vadovė Kazimira Prunskienė atvirai teigia, kad jos frakcija nepalaikys A. Paulausko kandidatūros, jei ji negaus asmeninių premjero Algirdo Brazausko garantijų, kad jos

partijai bus suteikti Seimo vicepirmininko ir žemės ūkio ministro postai.

Tam, kad kandidatas būtų išrinktas Seimo pirmininku, slaptaime balsavime jam reikia gauti daugiau nei pusę visų jame dalyvavusių parlamentarų paramos.

Derybos ir konsultacijos dėl būsimųjų Seimo vadovo rinkimų vyko net savaitgalį. Sekmadienį liberalcentristų atstovai Algis Čaplikas bei Vytautas Bogušis buvo susitikę su socialdemokratais Juozu Bernatoniū bei Gediminiu Kirkiu ir socialliberalu Artūru Skardžiumi.

Dienraščio žiniomis, kairieji, be kita ko, siekia išsiskirti

liberalcentristų planus ir siūle sadorį — opozicijai atstovaujančio Seimo vicepirmininko postą. Jis atitektų arba R. Šukui, arba kitam liberalcentristui — Gintarui Steponavičiui.

Po šio susitikimo kai kurie liberalcentristų vadovai tarėsi suprastę, jog kairiųjų gretose esama baimės dėl Seimo pirmininko rinkimų ir siūlydami kitus postus jie bando suskaldyti dešiniąją opoziciją.

Konservatorių vadovas Andrius Kubilius teigia, kad jo frakcija greičiausiai parems R. Šukio kandidatūrą į Seimo pirmininkus. Tačiau A. Kubilius skeptiškai vertina liberalcentristų

Nukelta į 7 psl.

Galutinis žodis dėl koalicijos — šeštadienį

Vilnius, lapkričio 8 d. (BNS) — Valdanciosios Lietuvos socialdemokratų partija (LSDP) ir Naujoji sąjunga (NS, socialliberalai) dėl koalicijos su populistine Darbo partija galutinai apsisprendę šeštadienį šaukiamuose partijų tarybų posėdžiuose.

„Dauguma partijų skyrių laikosi nuomonės, kad reikia sudaryti daugumą su Darbo partija, motyvuojant tuo, jog už ją balsavo mūsų rinkėjai“, pirmadienį Seime surengtoje spaudos konferencijoje sakė I. Šiaulienė.

Tuo tarpu Socialdemokratinės koalicijos frakcijos Seime narys Algimantas Salamakinas pareiškė, jog sprendimas sudaryti koaliciją su Darbo partija yra rinkėjų apgavystė.

„Mano nuomone, tai — aki-vaizdi rinkėjų apgavystė, visiškai nesiskaitymas su žmonių nuomone“, sakė A. Salamakinas, kuris prognozuoja, jog mažiausiai 30 proc. LSDP tarybos narių nepritars koalicijai su Darbo partija.

Per apkaltą iš prezidento posto nušalintas Rolandas Paksas kreipėsi į aukščiausias valstybės valdžios institucijas, siūlydamas surengti Lietuvoje referendumą dėl Europos Sąjungos (ES) Konstitucijos. Nuotr.: Liberalų Demokratų partijos pirmininkas Valentinas Mazuronis, europarlamentaras Rolandas Pavilionas, europarlamentaras Rolandas Paksas.

Valdo Kopūsto (ELTA) nuotr.

Rasta pagrindinė eurų spaustuvė

Kaunas, lapkričio 6 d. (BNS) — Kriminalinės policijos ir specialaus būrio „Aras“ pareigūnai Kaune šeštadienį po pietų šturmo pogrindinę eurų spaustuvę.

Konfiskuota apie 8 mln. pa-

dirbtų eurų, sulaikyti 11 su eurų padirbinėjimu siejamų asmenų. Gerai paslėptoje spaustuvėje buvo klastojamos 100 eurų kupiūros.

Kratos ir sulaikymai vyksta įvairiuose Lietuvos miestuose.

Lietuva neišbrenda iš skolų

Vilnius, lapkričio 8 d. (BNS) — Lietuva už dalyvavimą 67 tarptautinių organizacijų veikloje yra prasiskolinusi šimtus tūkstančių litų.

Kaip rašo dienraštis „Kau-no diena“, pirmoji organizacija, į kurią Lietuva įstojo dar 1991 metų rugsėjo 10 dieną, tai yra iškart po to, kai nepriklausomybę pripažino tuometinė Sovietų Sąjunga, buvo Europos Sąjungos ir Bendradarbiavimo Organizacija (ESBO). Po savaitės Lietuva buvo priimta į svarbiausią tarptautinę organizaciją — Jungtines Tautas.

Šiomet narystės tarptautinėse organizacijose mokesčiai sudaro 10.666,000 litų, tačiau valstybės biudžetui tam skirta 6.546,000 litų. Manoma, kad metų pabaigoje bendra skola sieks maždaug 1.6-2 mln. litų.

Pasak URM Daugiašalių santykių departamento direktorės pavaduotojos Dalios Kraulytės, didelės Lietuvos skolos tarptautinėms organizacijoms susikaupė 1991-1995 metais, kai Lietuvai, pirmiausia Jungtinėse Tautose, buvo paskaičiuotas per didelis mokesčio dydis, neatitinkantis realaus ekonominio pajėgumo.

Kurį laiką Lietuva buvo smarkiai įsiskolinusi Jungtinėse Tautoms. Vienu metu ta skola buvo tokia didelė, kad net grėse laikinu narystės sustabdymu. Tačiau dabar šios skolos padengtos.

Šimtamilijoniniai mokesčiai į bendrą ES biudžetą nelaukiami narystės mokesčiai. Šiuos pinigus tiesiogiai perveda Finansų ministerija.

Byla dėl grasinimų R. Paksui artėja prie pabaigos

Vilnius, lapkričio 8 d. (BNS) — Vilniaus miesto 1-asis apylinkės teismas pirmadienį apklausė buvusiam prezidentui Rolandui Paksui grasinimais įtariamą verslininką, Rusijos pilietį Jurij Borisov.

Ištariama, kad R. Pakso rinkimų kampanijos dosniausias rėmėjas J. Borisov, šantažuodamas ir veikdamas tiesiogiai bei per tuometinį prezidento patarėją Remigijų Ačą ir verslininką Algirdą Drakšą, siekė oficialaus posto Prezidentūroje.

I teisėjo, prokuroro ir advokato klausimus kaltinamas atsakinėjo uždaramo teismo posėdyje.

J. Borisov advokatas Adomas Liutvinskis teismo paprašė surengti ne viešą posėdį, kad nebūtų paskelbtos žinios apie proceso dalyvių privatyvų gyvenimą. Teismas šį advokato prašymą patenkinė.

Kaltinamojo apklausa truko kelias valandas. Išėjęs J. Borisov sakė, kad žiniasklaida taip išnarstė šią bylą, kad prokurorui teisme teliko uždavinėti klausimus ir užrašinėti jo mintis.

J. Borisov niekada nepripažino grasinimų R. Paksui.

Pirmadienį liudijo buvęs R. Pakso visuomeninis patarėjas Aurelijus Katkevičius.

Liudytojas teismui atskleidė, jog J. Borisov siūlęs jam pinigų atlygį už tai, kad jis ras-

Advokatas Adomas Liutvinskis ir jo ginamasis Jurij Borisov.

Valdo Kopūsto (ELTA) nuotr.

tų kompromituojančios medžiagos apie prezidento patarėją Dalią Kutraitę-Giedraitienę.

Jis pasakojo, kad 2003 m. pradžioje po antrojo rinkimų rato jis lankėsi J. Borisov namuose Žvėryno rajone ir šis pa-

sakė, kad D. Kutraitė — „ne tas žmogus, kuris gali dirbti R. Pakso komandoje“.

Pasak A. Katkevičiaus, J. Borisov ant lapelio užrašęs numanomo atlygio — 150,000 JAV dolerių — sumą, tačiau patarėjas su pasiūlymu nesutiko.

J. Borisov neigė, kad prašė surinkti kompromituojančios medžiagos apie D. Kutraitę-Giedraitienę, o pastaroji jam esanti „visiškas nulis“.

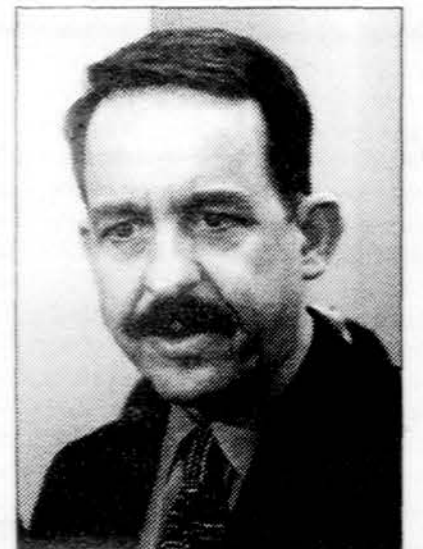
Artimiausiu metu bevizio režimo su JAV nebus

Vilnius, lapkričio 6 d. (ELTA) — Artimiausiu metu Jungtinės Valstijos nesirengia taikyti bevizio režimo į šią šalį keliaujantiems Lietuvos piliečiams. Anot JAV ambasadoriaus Lietuvoje Stephen Mull, lietuviai patys yra atsakingi už tai, kad jiems netaikomas bevizis režimas, nes daugelis į JAV keliaujančių Lietuvos piliečių nepaiso vizų galiojimo laiko.

„Manau, kad patys lietuviai turi būti sąmoningi ir grįžti į Lietuvą laiku, nepažeisdami išduodamos vizos galiojimo. Kad ir kaip būtų gaila, kai kurie jų pažeidžia vizų galiojimo tvarką ir taip sumažina savo tautiečių galimybes lengviau gauti vizas“, kalbėjo S. Mull apie lietuvių atsakomybę dėl esamos padėties.

Jis taip pat pažymėjo, jog Lietuvos narystė Europos Sąjungoje (ES) automatiškai nesuteikia pagrindo keisti galiojancio vizų režimo.

„Ir prezidentas George W. Bush, ir Kongresas supranta lietuvių norą laisvai keliauti į JAV. Tačiau vizų režimas nėra susijęs su naryste ES. Vizų įstatymus leidžia Kongresas, ne prezidentas. Prieš priimdamos įstatymą dėl bevizės tvarkos, JAV turi atskirti peržiūrėti kiekvienos konkrečios šalies atvejį ir tos šalies atitikimą nustatytiems bevizio režimo reikalavimams“, „Žinių radijui“ sakė S. Mull.

Stephen Mull
Valdo Kopūsto (ELTA) nuotr.

JAV ambasadoriaus žodžiais, bevizio režimo klausimas neturėtų būti siejamas su JAV ir Lietuvos tarpusavio santykiais.

„Daugelis šalių, nedalyvaujančių bevizio režimo programoje, yra artimos ir brangios JAV draugės bei partnerės.“

Kad galėtų būti tinkamos kandidatės šiai programai, jos pirmiausia turi atitikti vieną iš pagrindinių reikalavimų — kad atmetus vizų prašymų skaičius nebūtų didesnis nei 3 procentai visų pateiktų prašymų neemigracinei vizai gauti. Kai šalys atitinka šį pagrindinį reikalavimą, galima stengtis įgyvendinti ir kitus reikalavimus“, pažymėjo JAV ambasadorius Lietuvoje S. Mull.

A. Valionis domisi, kam rūpėjo jo pokalbiai

Vilnius, lapkričio 6 d. (ELTA) — Užsienio reikalų ministras Antanas Valionis prašo Generalinę prokuratūrą išsiaiškinti, kokių tikslu bendrovės „Lietuvos telekomas“ turima įranga buvo fiksuojami Užsienio reikalų ministerijos vadovų vyriausybinių mobiliųjų telefonų numeriai.

Generalinė prokuratūra praėjusią savaitę pranešė nebeatnaujinanti spalį nutrauktą ikiteisminio tyrimo dėl „Lietuvos telekom“ rastos programinės ir techninės įrangos, kuria buvo fiksuojama informacija apie telefonų skambučių ir kai kurie kiti duomenys apie abonentus.

Prokurorai nustatė, kad mi-

nėtoji įranga bendrovės buvo įsigyta ir naudojama teisėtai, siekiant teisėtų tikslų — saugantis sukčiavimo ir kovojanti su sukčiavimu telekomunikacijų tinklu.

Po Generalinės prokuratūros sprendimo nebeatnaujinti minėtosios bylos, užsienio reikalų ministras A. Valionis nusiuntė raštą Generalinei prokuratūrai, prašydamas išsiaiškinti, kokių tikslu buvo fiksuojami paties A. Valionio ir kitų URM vadovybės narių vyriausybinių telefonų numeriai.

Generalinio prokuroro pavaduotojas Gintaras Jasaitis patvirtino, kad prokuratūra gavę A. Valionio kreipimąsi ir tikrina rašte pateiktą informaciją.

Japonijoje lietuvių poezijai atstovavo J. Meko kūryba

Jonas Mekas

Tokyo, lapkričio 8 d. (ELTA) — Japonijos sostinėje surengtuose Europos Sąjungos šalių narių literatūros skaitymuose „Vakarai eina į Rytus“ Lietuvai atstovavo pasaulyje garsus avangardinio kino kūrėjas ir poetas Jonas Mekas.

New York gyvenantis lietuvių menininkas žiūrovams pateikė specialiai šiam renginiui parengtą vaizdo medžiagą su skaitymais lietuvių kalba iš sa-

vo ankstyvosios poezijos rinkinių „Semeniškių idilės“ ir „Miske“.

Renginyje „Vakarai eina į Rytus“ dalyvavo tokie Europos literatūros meno meistrai kaip Tim Krabbe iš Olandijos, John McGahern iš Airijos, estas Jaan Kaplinski, Japonijos literatūros ir teatro žymybės Masahiko Shimada, Kasuko Shiraiishi, Midori Isomoura.

„Aš esu Lietuvos ūkininkas, nublokštas toli nuo savo šalies ir suskaidytas į tūkstantį dalelių. Tai, ką aš darau visą gyvenimą, yra mėginimas surinkti tas daleles į visumą. Kuo toliau, tuo labiau nesuprantu, kas yra 'realusis' pasaulis — poezija yra mano namai“, sakė daugiau kaip pusimtį metų New York gyvenantis 82 metų J. Mekas, kreipdamasis į renginio žiūrovus.

Vienintelio lietuviškai mokančio japonų profesoriaus Ikuro Murata išverstus J. Meko tekstus skaitė japonų prozininkas Masahiko Shimada.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

INKSTŲ AKMENŲ ĮVAIROVĖ

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

Tęsinys iš lapkričio 2 d.

Mat žmonės čia daugiau prakaituoja ir mažiau šlapimo kūnas išskiria. Todėl saugantis inkstų akmenligės reikia labai daug skysčių vartoti. Dar daugiau jų reikia suvartoti karštomis ir sausomis dienomis. O tokiame klimate gyvenant reikia visą laiką daug skysčių gerti.

Minėti akmenys (kristaloidai) prisotina šlapimą ir tada išsiskiria akmens pavidalu inkstuose. Užtai žmogui reikia šlapimo turėti tiek ir tokio rūgštingumo, kad jame kuo daugiau galėtų ištirpti pagrindinių akmenų sudarantių kristaloidų. Kai jau kartą atsirado inkstuose akmenų, tai juos pašalinus ir ištyrus, reikia stengtis, kad daugiau tokios medžiagos inkstuose neišsiskirtų iš šlapimo. Todėl visada turi būti reikiamas šlapimo rūgštingumas ir jo per parą turi susidaryti mažiausiai pusantro ar du litrai — tad vartokime daug skysčių.

Inkstuose akmenys esti susidarę iš įvairių kristaloidų. Šlapime jie turi būti ištirpę, todėl reikia labai daug skysčių vartoti. Tinkamas turi būti ir

šlapimo rūgštingumas. Vienų akmenų atveju reikia šlapimą šarminį turėti — tai pasiekama geriant greipfrutų ar kitokių citrusų sultis. Kai reikia šlapimą rūgštų turėti, reikia bruknių sultis vartoti.

Vaikų akmenligė

Ne visos inkstų akmenligės lengvai susitvarko. Jei reikia, mai nesigydysime, galime susilaukti liudnų pasekmių. Štai prof. Umer aprašo vieną tokį atvejį, kai moteriškė ligoninė buvo atvežta mirtinai su šlapimu nukraujavusi. Pomirinis jos apžiūrėjimas patvirtino, kad ji sirgo oksalatų akmenlige. Vienoje jos inksto gelsele buvo rasta labai daug oksalo rūgšties kristalų, kurių kraštai buvo nepaprastai aštrūs. Jie sužeidė gelseles gleivinę, sukėlė mirtiną nukraujavimą per šlapimo takus.

Palyginti dažnai oksalatų akmenų pasitaiko inkstuose tik žmonių, kurių šlapime yra polinkis iškristi oksalatams. Pvz., prof. Umer klinikinė ketverių metų laikotarpis

gydėsi 80 pacientų su inkstų akmenlige, iš jų 18 turėjo oksalatų akmenų. Vaikų inkstuose atsiradę akmenys beveik visada esti oksalatų kilmės.

Oksalatų akmenys kenkia ketveriopai

Nieko blogo, jei su šlapimu oksalatai tik kartais išsiskiria. Tik nuolatinio oksalatų išsiskyrimo su šlapimu pasekmė — oksalatų kristalai ir iš jų susidarę akmenys mechaniniu būdu sukelia negalavimus. Todėl tokį medžiagų apykaitos sutrikimą geriau vadinti polinkiu į oksalatų akmenų susidarymą — oksalatų diatezė, o ne vien oksalurią, t.y. laikinu oksalatų atsiradimu šlapime — mat jie gali būti ištirpę ir nesudaryti akmenų.

Oksalatų akmenys yra aštriais kraštais. Jie sukelia žmogui tokius ketveriopus negalavimus: 1) sužeidžia šlapimo takų gleivinę; 2) sukelia varpos kanale deginimą, deginimas su skausmu atsiranda inkstų ir šlapimo puslės sri-

tyje; 3) sukelia kraujavimą iš šlapimo takų; 4) kartais užkemša šlapimtakį.

Oksalatiniai akmenys susidaro net vaikams bei jaunuoliams, kurie serga minėta oksalatų diateze. Kitokios rūšies šlapimtakio akmenimis vaikai daug rečiau susergera. Todėl svarbu oksalatų kristalų iškritimą išaiskinti ir tinkamu gydymu pašalinti. Operuojant pašalinamos tik oksalatų iškritimo pasekmės — iš šlapimtakio išimami akmenys. Bet jų vėl atsirast, jei nepašalinusime ilgalaikio oksalatų kristalizavimosi.

Vien oksalatų kristalus šlapime radus nemanytina, kad tas žmogus serga polinkiu į tu kristalų išsiskyrimą — oksalatų diatezė. Mat būna laikinas ir normalus kristalų formos oksalatų iškritimas šlapime. Tai pasitaiko suvartojus daug oksalo rūgšties turinčių produktų, pvz., arbatos, kavos, pipirų, špinatų, rabarbarų ar rūgštynių. Tik pastovesnis oksalinių kristalų šlapime buvimas net valgant mažai oksalo rūgšties turinčio maisto įgalina diagnozuoti polinkį į oksalatų akmenų išsiskyrimą — oksalatų diatezė.

Gydytojai bei patyrę ir sėkmingi laborantai atskiria oksalatų kristalus nuo kartais į juos panašių valgomosios druskos bei kalcio karbonato kristalų.

Inkstų akmenis reikia šalinti

Į klausimą, ar yra vaistų, kurie sutirpdyt inkstų akmenis, dr. Joseph Molner atsako, kad tokių, per burną imamų vaistų, kurie sutirpdyt inkstų akmenis, nėra. Jo patarimu akmenų pašalinimas chirurginiu būdu nors tai rimta operacija, bet ligoninėse atliekama kasdien ir mažiausiai rizikinga.

Kol akmenys tebėra visiškai maži, yra vilties juos išvartyti su šlapimu. Gali būti išvaromi ir didesni akmenys, bet jau gana skausmingai, o jei tos priemonės nepadaeda, reikia operuoti. Akmenų pavojus yra tas, kad jų nepašalinus gali užsikimšti šlapimtakiai ir patekęs į juos užkratas gali sugadinti inkstus.

Kai kuriais atvejais padeda dietos pakeitimas, bet naudingiausia apščiui gerti skysčių, kad šlapimas būtų skystas, nes akmenys ir pradeda augti tada, kai jis darosi tirštesnis.

Kaip akmenys atsiranda? Dr. Molner pateikia pavyzdį, kaip namie daromi saldainiai iš cukraus. Vandenyje tirpdamos cukrus, kol tirpsta. Į gautą tirštą sirupą mirkomas siūlo galas, apie kurį pamazu „užauga“ sukietausio sirupo „akmenėlis“. Nors šlapime siūlo gal nėra, tačiau panašus sutirštėjimai, sukietausimai, suakmenėjimai patys auga.

Kalcio akmenys inkstuose

Daug pacientų, kurių inkstuose yra akmenų, išskiria labai daug kalcio su šlapimu, nors jie su maistu mažai kalcio sunaudoja. Kalcio gausumas šlapime yra svarbiausia priežastis akmenims inkstuose atsirasti. Per daug kalcio šlapime būna daug dažniau negu inkstų akmenlige. Kiti veiksniai turi įtakos kalcio daugėjimui šlapime. Nebūtinai kraujyje turi būti daug kalcio (hiperkalcemija), kai esti per daug jo šlapime (hiperkalciurija).

Kraujyje kalcio kiekis gali būti normalus ar kiek mažokas, o inkstuose akmenų atsiranda. Gali ir kraują išsiskirti daugiau kalcio, bet neatsirasti daugiau to mineralo kraujyje todėl, kad inkstai pradeda daugiau jo šalinti. Tada kalcio kraujyje beveik nepadaugėja. Taip esti kaulams tirpstant — tada kalcis iš jų patenka į kraują ir pagreitintai šalinamas per inkstus. Nors kalcio kraujyje nepadaugėja, bet daugiau jo išsiskiria per inkstus. Todėl žmogui, kuriam nyksta, tirpsta kaulai, dažniau susidaro inkstuose akmenys negu

sveikam žmogui, nors abiejų kraujyje kalcio kiekis esti normalus (9–11 mg proc.).

Kalcio pagausėjimas kraujyje ir šlapime

Įvairios visai skirtingos ligos gali sukelti kalcio pagausėjimą kraujyje ir šlapime. Prie tokių ligų galima priskirti šias: pirminę padidėjusią skydliaukės priedinių liaukų veiklą, vėžio metastazes kauluose, kaulus ardančią ligą, kalcio ir kitų inkstų akmenų atsiradimą dėl neveiklumo — imobilizacijos, padidėjusią antinksčių veiklą, kaulo nykimą dėl mielomos (ciulpu navikas), vitamino D pertekliaus kune, kaulų gedimo vartojant per daug pieno. Visos šios ligos sukelia per didelį kalcio išsiskyrimą su šlapimu — tik inkstuose akmenų atsiradimas sergant įvairiomis čia minėtomis ligomis labai įvairuoja.

Pusei visų ligonių, sergančių pirminiu prieskydinių liaukų sutrikimu, inkstuose atsiranda akmenų, nors jų kaulai esti nepastebimai pažeisti.

Tarp didelės grupės žmonių, sergančių inkstų akmenlige, minėta prieskydinių liaukų nereguliuojama turinčių raste nuo 5 iki 10 proc. Tokie ligoniai gydomi chirurgiškai: reikia iš dalies pašalinti keturias prieskydines liaukas, kurios yra skydliaukės šonuose. Tada retai kada akmenys inkstuose pasikartoja. Jei tos ligos atveju iš anksto pašalintume tik akmenis, prieskydinių liaukų neliesdami, ten inkstų akmenlige kartotųsi, nes akmenims susidaryti priežastis nebūtų pašalinta.

Kaulams suminkštėjus dėl senatvės ar dėl klimato inkstuose gali atsirasti akmenų. Nors ir labai suminkštėję būtų kaulai ir labai ilgai toks suminkštėjimas užsitęstų, inkstuose akmenų pagausėja nežymiai.

Sutrikusi antinksčių veikla lemia neigiamą kalcio ir azoto santykį: vienų ir kitų mineralų daugiau netenkama negu gaunama iš maisto. Tada kaulai irgi minkštėja (osteoporozė).

Gipsas didina akmenligės pavojų

Stipriausiai ima nykti

kaulai, juos sugipsavus, ypač jauniems žmonėms. Toks kaulų imobilizavimas, esant palio-mielitui, paralyžiui ar kaulams lūžus bei kitokioms ortopedinėms negėrovoms labai dažnai sukelia akmenų susidarymą inkstuose. Tada nejudrus gipsas kaului ima tirpti. Iš jų kalcis patenka į kraują, o iš kraujo per inkstus su šlapimu pasišalina. Neretai tokiu atveju kalcis inkstuose sudaro akmenis.

Kai žmogus esti paralyžiuotas žemiau puslaidžio (paraplegija), sutrinka šlapimo nutekėjimas ir dar prisideda infekcija šlapimtakio. Visa tai sudaro geresnes sąlygas akmenims susidaryti.

Imobilizavus kaulus ir gipsą, reikia labai stengtis apsaugoti žmogų nuo akmenų susidarymo inkstuose. Labai svarbu, kad žmonės įprastų daug skysčių vartoti. O imobilizavus kaulus dar daugiau reikia gerti skysčių. Tada geriau plausis inkstai, mažiau kalkių juose užsitovės, rečiau tokiems žmonėms kaupsis inkstuose akmenys. Ypač svarbu rūpintis tais

pacientais, kurie negali savimi pasirūpinti, yra per silpni. Tokiems reikia padėti skysčius gerti.

Daug skysčių vartojant ne tik labai gerai plausniai inkstai, bet ir šalinama infekcija. Tokie pacientai esti nepajėgūs tvarkingai šlapintis, jiems tenka įstatyti kateterį (guminę žarnelę į šlapimo pūslę). Tokia žarnelė didina pavojų gauti šlapimtakio uždegimą. Čia padeda skysčiai.

Dabar daug lovų, kurios dirbtinai judina pacientą, bet didžiausia nuo inkstų akmenligės apsauga — paties paciento judėjimas. Todėl visi sugipsuoti ligoniai turi pradėti kuo anksčiau judėti — tada kaulai liausis tirpti. O kai mažiau kaulai tirps, mažiau bus ir kalcio kraujyje ir tuo pačiu mažiau jų su šlapimu šalinsis. Tada mažiau akmenų inkstuose atsiras.

Visada gerkime daug vandinių kunių skysčių. Vaisių sultys yra geriausias vaistas prieš šlapimtakio visokius uždegimus ir akmenų atsiradimą inkstuose.

ASTROFIZIKAI PRAKALBO APIE ŽMOGAUS EVOLIUCIJĄ

Corbis/Scanpix kosminės dulkės, Ramiojo vandenyno dugno nuosėdos, paskatino vokiečių fizikus iškelti hipotezę, kad prieš 3 milijonus metų buvęs supernovos sprogimas galėjo paskatinti žmogaus evoliuciją Žemėje. Miuncheno technikos universiteto fizikas Guener Korschinek su kolegomis šią savaitę paskelbė radę supernovos likučius: anot jų, žvaigždės sprogimas galėjo pakeisti klimatą Žemėje maždaug tuo metu, kai žmogaus protėviai ėmė vaikščioti dviejomis kojomis.

Priklausomai nuo atstumo iki supernovos, jos paskleisti kosminiai spinduliai maždaug 300,000 metų laikotarpiu galėjo kaitinti Žemę, rašo G. Korschinek su bendraautoriais žurnale „Physical Review Letters“. Žvaigždės sprogimo metas sutampa su klimato pasikeitimu Afrikoje — klimato sausėjimas privertė trauktis miškus, atsirado savana. Antropologų ir kitų specialistų nuomone, šis pokytis vertė hominidus lipti iš medžių ir vaikščioti pa žemėje. Bene garsiausias anų laikų

hominidas, dar ne žmogus, yra Lucy, jos griaučių amžius siekia apie 3 milijonus metų. Lucy ir jos gentis Australopithecus afarensis, matyt, jau vaikščiojo dviem kojomis.

Prieš penkerius metus pirmieji pasaulieji G. Korschinek grupės mokslininkai paskelbė atradę žvaigždžių medžiagos Žemėje, Ramiojo vandenyno nuosėdose. Tai jie nustatė tirdami geležies izotopą prieš porą milijonų metų susidariusiose nuosėdose maždaug 1,300 metų gylyje nuo paviršiaus. Vėliau kitoje vietoje, piečiau

Havajų, gilesniame sluoksnyje (4,800 m gylyje) jie rado dar ryškesnį geležies — 60 izotopo buvimą įrodymą. Šis sluoksnis galėjo susidaryti maždaug prieš 2,8 milijono metų.

Šis geležies izotopas Žemėje yra retas, spėjama, jog jis galėjo atkelti tik iš supernovos. Jo irimo pusperiodis yra apie 1,5 milijono metų, todėl pagal jį galima nustatyti, kada toji žvaigždė sprogo ir atnešė į žemę ne tik geležies, bet ir kosminių spindulių. Šie galėjo bombarduoti ozono sluoksnį, todėl Žemės paviršius galėjo pasiekti

daugiau ultravioletinių Saulės spindulių. Klimatas turėjo darytis sausesnis.

Tiesa, kol kas nežinoma, kokio intensyvumo turi būti kosminių spindulių srautas, kad paveiktų Žemės klimatą. Tačiau mokslininkai atkreipė dėmesį į tai, kad Afrikos klimato sausėjimas prasidėjo būtent prieš 2,8 milijono metų; tuo metu įvyko ir svarbus hominidų evoliucijos procesai.

(Elta)

FILMAS APIE ŽMOGAUS PALAIKŲ IRIMĄ

Didžiosios Britanijos kanalas kuria dokumentinį filmą ir ieško savanorių, kurie leistų filmuoti, kaip po mirties yra jų palaikai, lapkričio 3 d. pranešė pati televizija. Filmas, pavadinamas „Jis dulkės — j dulkė“ (Dust to Dust), bus pirmasis tokio pobūdžio projektas Britanijoje. Jo eiga stebės žymiausi mokslininkai, kurie tikisi pagilinti

žinias apie žmogaus kūno irimą.

Televizijos kanalas „Channel 4“ teigia, kad eksperimentinė dokumentinė juosta bus filmuojama „saugioje ir slaptose vietose“, o iš savanorių reikalaujama besąlygiško jų pačių ir jų šeimos narių sutikimo. „Mokslu bendruomenė pripažįsta, kad žino apgailėtina nedaug, kas

žmogui mirus darosi su jo kūnu“, — sakė nepriklausomo kanalo direktorius Kevin Lygo.

Žmogaus palaikų irimo procesas yra kurį laiką tyrinėjami Jungtinėse Valstijose, tačiau Britanijoje tokie stebėjimai iki šiol buvo atliekami tik su kiaulėmis. Tikimasi, kad geriau praperptus, kaip yra žmogaus kūnas, teismo medicinos eks-

pertai, tirdami nužudymo atvejus, galės tiksliau nustatyti nusikaltimo laiką.

„Channel 4“ tikina, kad šis projektas yra grynai mokslinio pobūdžio ir siekia išsklaidyti mitus apie mirtį. „Jis bus visiškai atviras, — sakė K. Lygo. — Jame nebus nieko nepadoraus“.

Dar prieš imdamasis šio

(BNS)

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV	Metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Tik šeštadienio laida:	\$115.00	\$65.00	\$45.00
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

Administratorių — Valentinas Krumpis

Moderatorių — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamas, gavus prašymą, ka nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas: administracija@draugas.org

redakcija@draugas.org

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

DR. TOMAS ZUBINAS
DANTŲ GYDYTOJAS
4560 W. 103rd St.,
Oak Lawn, IL 60453
Tel. 708-423-5155.

TERESE KAZLAUSKAS, M.D.
Vaikų gydytoja
900 Ravinia Pl., Orland Park, IL
Tel. 708-349-0887.
Priklauso Palos ir Christ ligoninėms.

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbama lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLIABA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos — chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviškai sukurkite dantis už prenumeratą.
Sustatymui kalbėti anglų ar lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

GAILĖ SABALIAUSKAS, M.D.
KARDIOLOGE — ŠIRDIES LIGOS
Midwest Heart Specialists
3825 Highland Ave., Tower 2, Suite 400
Downers Grove, IL 60515
630-719-4799.
Priklauso Good Samaritan, Central
DuPage, Edward ir Elmhurst ligoninėms.

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD
Illinois Pain Treatment Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
vežio, sužeidimų darbuotojų bei kt.
vietų skausmo gydymo specialistai
Eigin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

„Draugo“ skelbimų skyrius
1-773-585-9500

„Visų šventųjų“ dienos centre Vilniuje — „Vaiko vartai i mokslą“ darbuotoja Aldona Kamantienė su centro vaikais.

RUSIJOJE GYVENA KALBANTIS ŠUO

Rusijoje gyvena šuo, kuris moka kalbėti. Dvejų metų amžiaus Stafordšyro terjeras Julia gali ištarti savo šeimininkų vardus ir paprašyti vakarienės.

Kalaitės savininkas Vladimir Liubajev Rusijos dienraščiui „Komsomolskaja pravda“ sakė, kad Julia vadinti jo žmoną „mama“ pradėjo prieš vienerius metus. „Kai ji išalks ta, pasako 'maisto, mama', jei namuose būna mano žmona, ir 'maisto, Roma', jei namuose būna mano sūnus Roma“, —

tvirtino V. Liubajev.

„Mama“ ji pradėjo sakyti prieš metus. Kas žino, ką ji galės ištarti dar po kelių metų, — pažymėjo šeimininkas. — Raidė 'R' netgi vaikams kelia problemų, bet Julia išmoko ją ištarti. Ji vis dar labai jauna.“

Žurnalistai, apsilankę šios šeimos namuose Baškirijos respublikos Kušnarenkov gyvenvietėje, įsitikino, kad šuo sugeba kalbėti.

ž.

Stanley Balzekas, Jr., LR garbės konsulas Palm Beach, FL, dalyvavo Turizmo skatinimo Lietuvoje misijoje, kuri buvo surengta rugsėjo mėnesį. Renginio dalyviai aplankė daugelį Lietuvos idomųjų bei lankytinų vietų, viešbučių, susitiko su Lietuvos kelių organizacijomis, muziejais, restoranais, turizmo informacijos centrų atstovais. Nuotraukoje iš kairės: Stanley Balzekas, Vilniaus mero pavaduotojas Algimantas Vakarinas, turizmo programų pirm. Kristina Brazauskienė, JAV ambasadorius Lietuvoje Stephen D. Mull.

NUOTAIKOS WASHINGTON, DC

LR ambasadorius JAV Vygaudas Ušackas apie neseniai pasibaigusius rinkimus JAV.

— **Kokia nuotaika Amerikoje po rinkimų?**

— Manau, kad po pasibaigusio prezidento George W. Bush pergalės dauguma amerikiečių, nusiramino ir atsipalaidavo, kad nereikės išgyventi ilgo neaiškumo, kaip įvyko prieš ketverius metus. Tada net šešias savaites vyko balsų perskaičiavimas Floridoje, kuris baigėsi JAV Aukščiausiojo Teismo sprendimu pripažinti nugalėtoju tuometinį Texas valstijos gubernatorių George W. Bush.

Šiandien respublikonai švenčia, o demokratai liūdi. Iš lapkričio 2-os į lapkričio 3-ią lankiau tiek respublikonus, tiek demokratų. Mačiau, kiek daug vilčių puoselėjo ir vieni, ir kiti.

Tačiau galiausiai demokratijoje švenčia stipriausias. Juo tapo prezidentas Bush bei respublikonų partija: prezidentas Bush gavo didžiausią Amerikos rinkėjų balsų skaičių apskritai kada nors dalyvavusių JAV prezidento rinkimų istorijoje (už jį balsavo 58,5 mln., t.y. 51 proc.), respublikonai padidino persvarą Senate, nugalėjo Senato demokratų partijos vadą Tom Daschle bei laimėjo dar daugiau vietų Atstovų rūmose.

Dėl šių rezultatų apžvalgininkai pažymi, kad šie rinkimai vainikavo konservatyviąją „revoliuciją“ Amerikoje, kurią pradėjo prezidentas Ronald Reagan bei tęsė buvęs Atstovų rūmų pirmininkas Newt Gingrich.

Savo ruožtu, akivaizdu, jog „amerikiečiai politškai išvargę bei gėnatini susiskaldę po 1,5 metų vykusių rinkiminių kampanijų, jie viliasi vienybės, sprendžiant svarbiausius uždavinius — kovojant su terorizmu, užtikrinant pergalę Irake, stiprinant ekonomiką, kuriant darbo vietas, gerinant švietimo sistemą.

Tiek senatorius John Kerry, tiek prezidentas George W. Bush savo kalboje paragino tautą susivienyti bei įsipareigo-

jo dirbti vardan Amerikos žmonių gerovės.

Senatorius Kerry savo kalboje pastebėjo, kad JAV rinkimuose nebūna pralaimėjusių, nes kita rytą „atsibūsime ir vėl visi busime visų pirma — amerikiečiai“. Jam antrino per rinktas prezidentas: „Dirbkime kartu ir Amerikos didybę nebus ribų“.

— **Ar keisis ir kas prez. Bush vidaus politikoje naujos kadencijos metu?**

— Visų pirma, reikia palaukti, kol sužinosime naujos prez. Bush vyriausybės narių pavardes. Tikimasi, kad bus nemažai naujų paskyrimų prezidento naujam ministrų kabinetui. Kai kurie apžvalgininkai mano, kad naujoje vyriausybėje du ar net trys ministrų portfeliai gali būti pasiūlyti demokratams. Tai būtų akivaizdus vienijimosi pavyzdys.

Savaime suprantama, kad naujos vyriausybės kelrodį bus prezidento Bush rinkimų programa. Jos svarbiausios gairės: tolesnis mokesčių mažinimas dėl kurio, kaip tikimasi, bus papildomai surinkta 1,4 mln. darbo vietų iki šių metų pabaigos;

investicijų skatinimas, suvaržant federalines išlaidas ir mažinant reguliuojančių taisyklių skaičių;

reforma sveikatos draudimo srityje — siūloma plėsti apdraudžiamųjų ratą, padarant draudimo išlaidas neapmokestinamas (tax free) ar taikant mokesčių atidėjimus. Tai ypač svarbu smulkiems savininkams, nes jų daugiausia yra neapdraustų, kadangi nepakelia didelių mokesčių. Žadama, kad 2006 m. pradžioje visi pensininkai gaus nemokamai vaistus pagal gydytojų receptus;

reformos energijos taupymo srityje siekiama padaryti JAV mažiau priklausomą nuo užsienio energijos šaltinių. JAV iki šiol nebuvo energijos taupymo programos, todėl tai yra visiškai naujas dalykas — JAV sunaudoja trečdaliu energijos daugiau, negu 15 Europos Sąjungos senųjų narių, nors senoji ES gyventojų turi beveik 100 mln.

daugiau negu Amerika;

žadama teikti Vyriausybės pagalbą namų savininkams, suteikiant jiems lengvatinius kreditus, o dėl to — per 10 metų planuoja pastatyti 7 mln. naujų nebrangių namų.

— **Politologai prognozuoja neišvengiamus prez. Bush vyriausybės konfliktus su sąjungininkais Europoje. Kadangi tai riša ir Lietuvą, kaip Europos Sąjungos narę, dėl ko tie konfliktai gali kilti?**

— Visų pirma, svarbu pripažinti, kad JAV prezidento, Senato ir Atstovų rinkimų rezultatai — labai aiškūs signalai visiems: aukštai vertintiems ar griežtai kritikuojantiems JAV vadovavimą pasaulyje. JAV prezidentas Bush gavo savo piliečių palaikymą ir pasitikėjimą dar ketveriems metams vadovauti galingiausiai pasaulio valstybei.

Mes, Amerikos sąjungininkai Europoje, turėjome pakankamai laiko pažinti prezidentą Bush. O dėl Lietuvos, drįsčiau teigti, kad galime diduotis, jog JAV prezidento Bush asmenyje turime tikrą Lietuvos draugą.

Kitų šalių vadovams abejonų, kas vadovaus Amerikai po lapkričio 2 d. nebėra. Nereikės pereinamojo laikotarpio pažintims užmegzti su JAV vadovu. Antra vertus, po karčių Irako karo pamokų, vis daugiau amerikiečių ištikina, jog net ir pasaulio galingiausiai valstybei — JAV yra svarbus sąjungininkas.

Todėl manau, kad pastarųjų metų laikotarpyje pasireiškiantys bendrumai tarp Europos Sąjungos ir JAV dar labiau ryškės po šių rinkimų. Šito priežastis — ne tik tai, kad ES vadovai pažįsta JAV prezidentą ir jo darbo stilių. Svarbiausia yra tai, kad tiek amerikiečiai, tiek europiečiai, nepaisant kai kurių nesutarimų Irako karo atžvilgiu, vis labiau pripažįsta istorinę tiesą, kad, dirbant išvien, Amerika ir Europa gali įveikti sunkiausias išsiskius ir spęsti sudėtingiausias XXI amžiaus problemas.

Lygiai taip, kaip Europa ir Amerika laimėjo šaltąjį karą bei sukūrė vieningą Europą.

Aišku, globalinėje ekonomikoje, svarstant tarptautines prekybos klausimus, yra ir bus skirtumų tarp ES ir JAV, kurie sprendžiami dvišalių ar daugiašalių derybų būdu. Egzistuoja skirtumai kai kuriais tarptautinės politikos klausimais, pvz., vertinant galimus atakos ir Irano vykdomą branduolinę programą ar Izraelio-Palestinos konfliktą.

Tačiau svarbiausia ir teigiamą yra tai, kad iš abiejų Atlanto vandenyno pusių reiškiasi stipresnis bendrumo ir vieningumo jausmas sprendžiant svarbiausias tarptautinio saugumo problemas.

Manau, kad po JAV prezidento rinkimų pamatysime abi puses Europos ir Amerikos pastangas dar labiau stiprinti Transatlantinį ryšius. Po JAV prezidento rinkimų atsivėria nauja galimybė Europos Sąjungai ir JAV padvigubinti pastangas Izraelio-Palestinos konflikto gordijaus mazgui išnarplioti, užtikrinti saugumą ir pastovumą Irake, surasti bendrą atsaką Irano vykdomos branduolinės programos atžvilgiu.

Manau, jog Transatlantinį ryšių vystymui svarbus vaidmuo tenka Vidurio ir Rytų Europos šalims — naujoms ES ir NATO narėms. Kodėl? Todėl, kad Lietuvos bei kitų Vidurio Europos šalių istorija geriausiai palidija Amerikos ir Europos vienybės svarbą. Dėl šios vienybės komunizmas buvo nugalėtas, o pavergtos tautos išlaisvintos iš sovietų imperijos.

Vargu ar mes būtume laisvi ir šiuo metu galėtume džiaugtis ES ir NATO naryste, jei ne JAV ir Europos sąjungininkų vieninga veikla.

Todėl dabar mes ne tik galime, bet ir privalome stiprinti JAV ir ES bendrumą, ne vien sprendžiant plačių Artimųjų rytų problemas, bet ir plečiant demokratijos bei laisvos rinkos erdvę kaimyninėse šalyse ir Rytus nuo Lietuvos.

K. Vaskaevičius

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Ar tikrai amerikiečiai paiki?

Europos žiniasklaida šiuo metu „susirūpinusi“, kad Amerikoje siaučia „paikumo manija“, nes šio krašto piliečiai lapkričio 2 d. vykusiuose prezidento rinkimuose antrai kadencijai paliko George W. Bush. Tačiau amerikiečiai, atrodo, jau susitaikė su realybe, o biržos akcijos net šoktelėjo aukštyn, tikėdamosi valstybėje pastovumo ir ekonomikos kilimo. Net Demokratų partija, patyrusi nemažą pralaimėjimą (prarado ne tik Prezidentūrą, bet kelias vietas Atstovų rūmose), ieško būdų sustiprinti savo gretas ir kalba apie „kitą kartą“, kai galbūt taps laimėtoja. Kaip sakoma — iš klaidų juk galima ir pasimokyti. Jeigu Demokratų partija šiandien jau aiškiau mato, kokios klaidos buvo padarytos rinkiminių kampanijos metu, kitą kartą galbūt jų nepakartos.

Juokingai ir nelogiškai skamba Europos reakcija į JAV prezidento rinkimus. Atrodo, jog daugeliui tai buvo nemaloni staigmena, nes tikėtasi, kad laimė nusišypsos John Kerry ir su Baltaisiais rūmais bus lengviau susisiekti. Kerry kai kuriose Europos sostinėse (ypač Paryžiuje) buvo laikomas „savu žmogumi“ — jo idėjos artimesnės liberaliai nusiteikusiems Europos vadovams ir spaudai.

Antra vertus, prez. George W. Bush kaip tik parodė savo tvirtą valią (Europoje tai vadinama arrogantu užsispyrimu), pradėdamas karą Irake be Prancūzijos. Vokietijos ir kitų didžiųjų Europos Sąjungos narių pritarimo. Nors, paskelbus greitą ir sėkmingą to karo pabaigą (deja, per anksti...) kai kurias valstybes pasiūlymą prisidėti „prie Irako atstatymo darbų“ (žinoma, tikėdamosi sau finansinės naudos), tačiau greitai danti atkando, kai Irake prasidėjo sukilėlių veikla ir amerikiečiai susidūrė su nuolatiniiais smurto veiksmais. Be abejo, dėmesys vėl padidėtų, kai pagaliau bus įvesta bent apytikra tvarka ir Irake prasidės atstatymo darbai.

Galima suprasti priežastis, dėl ko prez. Bush nėra labai populiarus Europoje, tačiau reikia nusistebėti, kad labiausiai europiečiams užkliūva jo „konservatyvumas ir religingumas“.

TĖVYNĖS APSAUGOS RINKTINĖ

STASYS IGNATAVIČIUS

Nr.4

Stovejo jie be baimės, įsikibę į lietuvišką žemę ir pasiryžę ją ginti iki mirties... Ir to įtempto laukimo kupina prabėgo naktis ir išaušo miglota spalio septintosios rytas — taip savo prisiminimų knygoje „Kovos dvasia“ rašė vienas Tėvynės apsaugos rinktinės karys ir Sedos kautynių dalyvis Vladas Kazlauskas.

Apie pačias Sedos kautynes laikraščio skaitytojams noriu pateikti kelių Sedos kautynių dalyvių prisiminimus. Buvęs pirmojo savanorių bataliono kareivis j. psk. J. V. Sudovas prisiminimuose rašė: „Apie 9 val. ryto, tolimoje rytuose, buvo pastebėtos raudonos raketos. Supratome, kad artinasi priešo tankai. Pranešiau Bn vadui kpt. Puodžiūnui ir sunk. priemonių kuopos vadui kpt. Počebutui. Gavau įsakymą pasiruošti kautynėms. Kpt. Počebutas davė įsakymą pasiruošti priešlektuviniam šaudymui iš sunk. kulkosvaidžių. Netrukus virš mūsų pozicijų pasirodė 4 rusų lektuvai. Atidengus sunk. kulkosvaidžių ugnį, jie be nuostolių pasitraukė. Toliau, sekdamas kautynių lauką, pastebėjau 4 mūsų vyrus besitraukiančius palei ežerėlį ir nešančius vieną sužeistą. Jie be nuostolių šaudė. Po to, vėl iš pamiškės išlindo vienas rusų tankas ir pasileido į mūsų pozicijas, tikslu išaiškinti mūsų ugnies taškus. Šalia jo dar bėgo vienas mūsų žvalgybos kareivis. Bet čia prabilo mūsų prieštankiniai ginklai ir priešo tankas užsidedęs, susprogo, o mūsų vyras saugiai perbėgo į mūsų apkasus. Po to iš miškelio išrėpliojo 5 rusų tankai, sekami rusų grenadierų ir, prisiartinę apie 400 metrų prieš mūsų pozicijas, atidarė savo kulkosvaidžių ir patrankelių ugnį. Vienas iš tų tankų vėl buvo kliudytas mūsų artilerijos, užsidedę ir nustojo šaudyti. Po to, vėl iš pamiškės išrėdėjo antroji 17-os tankų banga. Užpakalį jų sekė rusų pėstininkų masė. Jiems artėjant, buvo atidaryta visų mūsų turimų ginklų ugnis. Minosvaidžių ugnis buvo sukoncentruota į tankų puolancius rusų pėstininkus ir jie buvo priplakti prie žemės. Svarbiausią vaidmenį prieš tankų ir pėstininkų naikinime vaidino sumaniai ir drąsiai vadovaujama kuopos vado kpt. Počebuto sunk. priemonių kuopa, ypač sunkieji SS-42 kulkosvaidžiai galėję šaudyti ir prieštankiniais šoviniais“.

Buvęs sunkiųjų kulkosvaidžių kuopos skyrininkas prisiminė: „I Bn. 4 sunk. kulk. kuopos 1-mo būrio vadas viršila Žukauskas davė komandą taikliai ir šaltai trumpomis serijomis šaudyti pradėjusius pulti rusus ir tankus. Viršila Kvasys tiesiu taikymu iš artilerijos pakublo nušovė 3 rusų tankus. Vis stiprėjant mūsų bare tankų puolimui ir jiems jau veržiantis į mūsų apkasus, mūsų ginklų ugnis pradėjo silpnėti, emė trukti šaudmenų, jokio tiekimo nebuvo. Matėsi užmuštų ir sužeistų mūsų vyrų. Rusų artilerija taip pat pradėjo apšaudyti mūsų apkasus. Sedos miestelis degė priešo artilerijos padegtas. Kpt. Počebutas buvo užmuštas, pataikius artilerijos šovininiu į jo vadavietę. Rusų tankams nesiveržiant į mūsų apkasus, keli iš jų buvo sužaloti mūsų sunk. kulkosvaidžių prieštankinių šovininių, nukertant jų vikšrus, arba vyrams pamantant po jais surištus granatų ryšulius. Būrio vadas virš. Žukauskas, gavęs įsakymą trauktis, iššoko iš savo apkaso ir pancerfauzais iš 30 metrų atstumo susprogdino pro šalį riedantį rusų tanką, bet ir jis pats čia pat žuvo, priešo kulku pakirstas. Man nesusipėjus atspalaiduoti, dėl stiprios priešo ugnies, vienas rusų tankas pervaziavo mano sunkiojo kulkosvaidžio apkasą. Likę gyvi mano kovos draugai, ištraukė mane iš apkaso jau be sąmonės ir nugabeno į lauko ligoninę. Čia, po kiek laiko, atgavęs sąmonę, pamaciau prie manęs stovintį karininką, laikantį rankoje mano sutriuškintą šalną. Mano galva buvo aprišta. Kietoje moliinėje žemėje iškastas apkasas apsaugojo mane nuo visiško sutriukškinimo. Dekuju Dievui ir kovos draugams, kurie mane, be sąmonės esantį, išnešė iš kautynių lauko“.

„Sekdamas toliau kovos lauką, pastebėjau, kad sunk. priem. kuopos ugnis susilpnėjo ir dauguma jų visai nutilo. Sužinota, kad šaudmenų pritrūko, o tiekimo nėra. Pažvelgęs į kairę, pastebėjau, kad II Bn jau traukiasi. Pro jo kairįjį sparną rusai veržėsi į miestelį. Nesant kaimynų, rusai apėjo II Bn kairįjį sparną. Situacija pranešiau bataliono vadui kpt. Puodžiūnui. Pradžioje jis nedavė įsakymo trauktis, zadėdamas 3-ią kuopą mesti kontratakai, tačiau pamatęs beviltišką padėtį, davė įsakymą trauktis Barstyčių kryptimi“ — atsiminimuose rašė 1-mo bataliono 2-os kuopos vadas lt. V. Kačergis.

Buvęs sunkiųjų kulkosvaidžių kuopos

„Sekdamas toliau kovos lauką, pastebėjau, kad sunk. priem. kuopos ugnis susilpnėjo ir dauguma jų visai nutilo. Sužinota, kad šaudmenų pritrūko, o tiekimo nėra. Pažvelgęs į kairę, pastebėjau, kad II Bn jau traukiasi. Pro jo kairįjį sparną rusai veržėsi į miestelį. Nesant kaimynų, rusai apėjo II Bn kairįjį sparną. Situacija pranešiau bataliono vadui kpt. Puodžiūnui. Pradžioje jis nedavė įsakymo trauktis, zadėdamas 3-ią kuopą mesti kontratakai, tačiau pamatęs beviltišką padėtį, davė įsakymą trauktis Barstyčių kryptimi“ — atsiminimuose rašė 1-mo bataliono 2-os kuopos vadas lt. V. Kačergis.

Bus daugiau.

DIDELIS KULTŪRINĖS DIPLOMATIJOS LAIMĖJIMAS

Garsiosios Florencijos „Pitti“ galerijos sutikimas dviem mėnesiams Lietuvos dailės muziejui paskolinti garsaus XVII a. Italijos dailininko Carlo Dolci nutapytą paveikslą „Šv. Kazimieras“ yra vienas ryškiausių dviejų valstybių kultūrinės diplomatijos laimėjimų, teigiama Lietuvos dailės muziejaus pranešime.

Unikalūs kūriny eksponavimui į Vilnių spalio 29 d. vakarą pargabenamas užsakovu skrydžiu, kuriuo grįžta oficiali Lietuvos delegacija, dalyvavusi pirmosios Europos Sąjungos Konstitucijos sutarties pasirašymo ceremonijoje Romoje. Lapkričio 10 dieną paveikslas bus pristatytas Taikos komosios dailės muziejuje Lietuvos sakralinės dailės

ekspozicijoje.

Muziejininkai pažymi, kad šis paveikslas yra garsiausias Europoje ir pasaulyje originalus šv. Kazimiero atvaizdas, iš kurio dažniausiai atpažįstamas Lietuvos globėjas. Velesniais amžiais buvo nutapyta daugybė tikslėnių ar mažiau vykusių šio paveikslų kopijų, dažniausiai puošusių bažnyčių altorius.

C. Dolci nutapytame paveiksle šventasis Kazimieras vaizduojamas ekstazėje, giedantis savo mylimą giesmę Šv. Mergelės Marijai „Omni die die Mariae mea laudes anima“. Šventos žvilgsnis paveiksle nukreiptas į dangų, viena ranka priklausta prie krūtinės, kitoje — popieriaus ritinis su giesmės žodžiais.

Paveikslą autorius dirbo

XVII a. Italijos dailininko Carlo Dolci nutapytas paveikslas „Šv. Kazimieras“ pargabentas į Lietuvą.

Toskanos didžiajam kunigaikščiui Cosimė de Medici bei kardinolui Carlo de Medici. 1668–1671 m. dailininkui buvo užsakyta šventųjų portretų serija, iki dabar tebesaugoma „Pitti“ rūmų salėse. Šv. Kazimiero paveikslą, nuolat

eksponuojamą galerijos Apolono salėje, C. Dolci nutapė apie 1670-uosius metus.

Lietuva šiais metais švenčia savo dangiškojo globėjo šv. Kazimiero kanonizavimo 400 metų jubiliejų.

(Elta)

VĖLINIŲ ĮSPŪDŽIAI IŠ MIRUSIŲJŲ MIESTŲ

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

Praėjusį savaitgalį pajudėjo visa Lietuva ir, kaip rašė laikraščiai, iš garažų senus rusiškus automobilius buvo išvežę ir tie, kurie juos ištraukia tik keletą kartų per metus. Nors eismas buvo ypač padidėjęs, bet nelaimių keliuose nebuvo daugiau negu įprasta, teigia policijos atstovai.

Šiomet Vėlinės buvo neįprastos — šiltos, o kai kur medžiai buvo dar su lapais. Vakarašiu nuo šiltos žemės pakilusi ūkana neleidžia horizontui matyti šviesos pašvaisčių, kurios susidaro ten uždegus šimtus ir tūkstančius liepšnių. Bet vis tiek tai buvo šventė, kad ir liūdna, bet šventė. Tokie lietuviai — jiems tik duok paliudėti. Ir tautosaka mūsų yra liūdna. Gal todėl, kad tokia mūsų istorija — istoriškai mūsų gyvenimas buvo nuolatinė kova už tautinį išlikimą. Kas kelintą kartą kaimynai okupantai išpildavo Lietuvos šviesulius.

Neramios buvo ir šios Vėlinės. Mat išvakarėse sudužo beužgimstanti vadinamosios plačios koalicijos, į kurią turėjo įeiti visos tradicinės partijos, idėja ir į valdžią išiveržė Rusijoje gimęs Lietuvos verslininkas, prieš metus sukūręs Darbo partiją ir kaltinamas ryšiais su Rusijos kapitalu.

Vėlinės Lietuvoje naujaisiais laikais ypač sureikšmintos apie 1970-uosius. Tuo metu

kilo vadinamųjų etnografinių ansamblių judėjimas — kaimo dainoriai ir muzikantai ėmė burtis vos ne kiekviename kaime. 1972 m. pradėjo eiti ir „Lietuvos Katalikų bažnyčios kronika“. Kapinės tapo savotiška lietuvių protesto ir nacionalinio išdidumo pasireiškimo vieta. Išsigandusi sovietinė valdžia bandė įsiterpti ir perimti iniciatyvą. Vėlinės buvo pa-

vadintos mirusiųjų pagerbimo diena, kapinėse aplinkinių tarnautojų būdavo įpareigojami įrengti mitingui vietą, būdavo paskelbiama valanda, kada jis vyks ir į kapines atėdavo partijos ar apylinkės atstovas, kuris pasakysdavo tam skirtą kalbą. Tuo metu jau buvo praėję tie laikai, kai galima buvo uždrausti susirinkimus kapinėse, todėl pamėginta sutrukdyti

pagal seną paprotį susirinkantiems žmonėms pagiedoti ir pasimelsti. Moksleiviai buvo varomi tvarkyti sovietinių karių kapines.

Prisimenu, kad tais laikais užvaldydavo nepakartojamas jausmas, kai važiuodamas per Lietuvą vakare matydavai švytintias pašvaises, kurios apimdavo visą horizontą. Šviesdavo kiekvieno kaimo kapinės. Vilniuje, Rasų kapinėse, šmėžavo KGB žmogystos, nes prie Jono Basanavičiaus kapo nuo pokario laikų paslapčiomis rinkdavosi inteligentai. Pasažija žmonės, kad panašiai vykdavo ir kitose kapinėse. Prie slapta giminių palaidotų partizanų kapų ėmė dėti gėles jau ne giminių, o kaimynai. Ypač savo drąsą šitai bandydavo jauniems. Taigi galima sakyti, kad protėvių kultas lietuviams ir naujaisiais laikais padėjo atsitiesti, tarnavo priemone išlaisvinti dvasią.

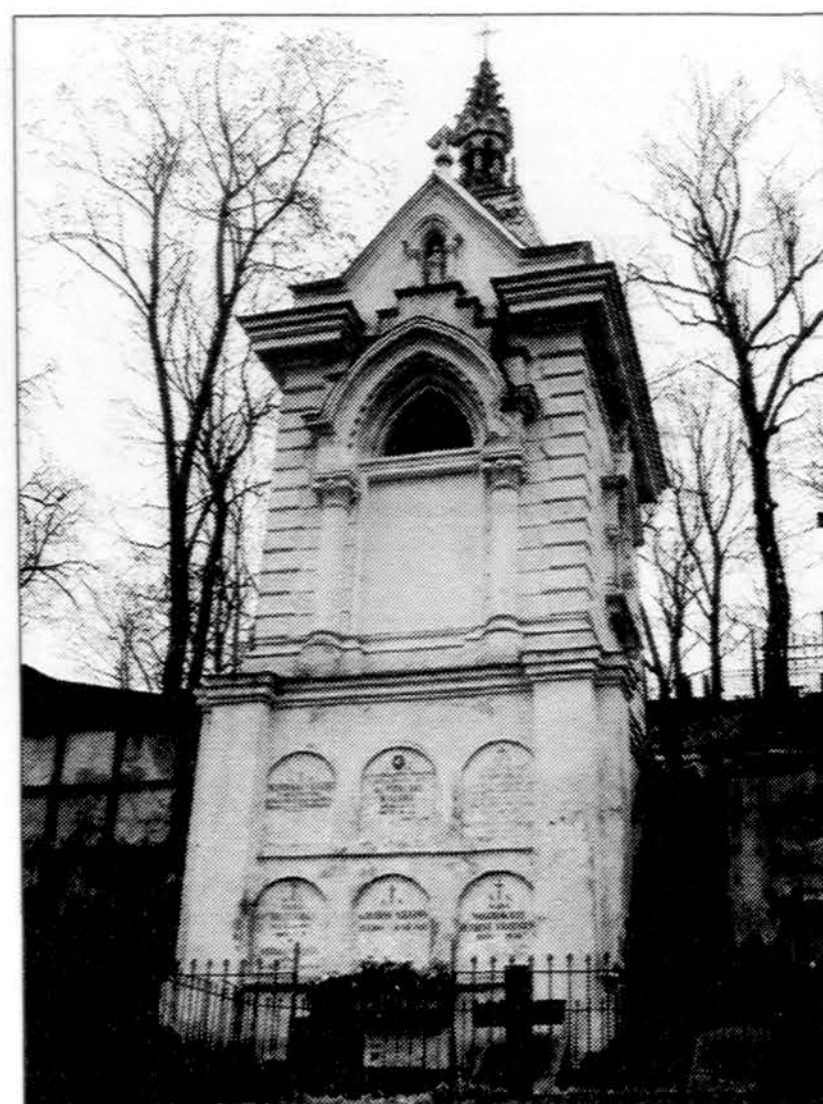
Šių Vėlinių dienomis savo protėvių kapus puošė net ir rusai stačiatikiai, kurie šiuolaikinėse miesto kapinėse yra laidojami kartu su katalikais. Kadangi vėlinių švenčių su savaitgalio nedarbo dienomis susidarė net trys dienos, — mat Lietuvoje Vėlinės yra nedarbo diena, — žvakelės šiemet degė kelias dienas. Galima įsivaizduoti, kad santuriam užsieniečiui lietuviškos kapinės galėjo atrodyti puošniais numirėlių miestais — tokia gausybė žmonių juos lankė ir tiek ten buvo gėlių ir žvakių. Didesnėse kapinėse buvo aukojamos ir šv. Mišios. Valstybės vadovai aplankė Antakalnio kapines, kur palaidoti Sausio 13-ąją žuvę didvyriai, ir Rasų kapines, kur palaidotas J.

Basanavičius, M. K. Čiurlionis ir didelis būrys rašytojų.

Įdomu, kad dažnos kapinėse galėjai matyti kapus naujai perlaidotų tautiečių, atvežtų iš Kanados ir JAV. Štai Telšių kapinėse dar nebuvo nuvytusios gėlės ant dail. Telesforo Vėliaus atvežto iš Kanados, kapo. Antakalnio kapinėse yra dail. Vytauto Vizgirdos, o Rasų kapinėse — M. K. Čiurlionio ansamblio vadovo Alfonso Mikulskio, grįžusio į tėviškę net iš Clevelando, Ohio, kapas.

Nepaprastą įspūdį savo istoriškumu daro Rasų kapinės, tik būtų gerai, jeigu valstybė jų tvarkymui skirtų daugiau lėšų. Stabtelėjusius prie Vileišių giminių koplyčios užkalbino iš Varšuvos atvykę lenkai inteligentai, prašydami padėti surasti lenkų klasiko Slovakio tėvo kapą. Buvo proga dar sykį nustepti, kiek lenkų kultūros šviesulių yra kilusių ar susijusių su Lietuva, ypač su Vilniumi. Tose kapinėse guli ir lenkų didvyrio, bet Lietuvos užkariautojo Pilsudskio širdis. Išėjus kalbai reikia pasakyti, kad labai iškilmingai atrodė lenkų karių kapai Antakalnio kapinėse — keli šimtai nežinomų karių kauburėlių pasipuošę cementiniais kryžiais, kurie Vėlinių šventei buvo perjuosti raudonai baltais kaspiniais. Tas vaizdas kėlė didelį įspūdį.

Svarbus Vėlinių akcentas buvo lapkričio 2 d. sovietinio teroro aukų palaikų perlaidojimo ceremonija buvusio Tuskulėnų dvaro Vilniuje teritorijoje. Pagaliau Tuskulėnų kankiniai atgavo ramybę. Atidavusi auką protėviams, Lietuva gali laukti Kalėdų stebuklo.

Vėlinių rintis Mirusiųjų miestuose.

A. Girininko nuotraukos.

Mūsų daržai ir darželiai

Paruošė Žaliąnykštis

AUGALAI MŪSŲ NAMUOSE

Gera gyvenantiems šiltesniam klimato — jie gali džiaugtis žaliuojančiais ir žydinčiais augalais visą žiemą. Vėsesnėse klimato zonose šiuo metu laikas pasakyti daržams ir darželiams „labanakt“ ir leisti jiems pailsėti iki kito pavasario.

Tačiau nereikia atsisakyti draugystės su įdomiais, gražiais, žydinčiais ar nežydinčiais augalais, pasikviečiant juos į savo namus. Moksliniais tyrimais įrodyta, kad augalai žmogui yra visapusiškai naudingi: švarina orą, suteikia butui jaukumą, gerina nuotaiką, teikia jį augintojui malonų užsiėmimą.

Iš tikrųjų kambariuose galime auginti dar įdomesnius augalus, kaip lauke. Yra kambarinių augalų, tinkamų ir labai šviesiam butui, ir mažai saulės gaunantiems; yra labai daug ir specialios priežiūros reikalaujančių augalų, bet dar daugiau tokių, kurie be ypatingo dėmesio gražiai klesti. Tik reikia tinkamai pasirinkti pagal turimas savo buto sąlygas.

Kas savaitę pasistengsime supažindinti su vis naujomis kambarinių augalų rūšimis, kad pasirinkimas būtų lengvesnis. Šiandien pasikalbėsime apie dracenas.

Dracenos, angl. „dracaena“, priklauso lelijinių (lot. Liliaceae) augalų šeimai. Jų

pagrindinė tėvynė yra Afrika, bet dracenų randama ir kituose šiltesniuose kraštuose. Pvz.: *Dracaena americana* savaime auga Centrinėje Amerikoje; *Pisomele dominate* (taip pat dracenų rūšis) kilusi iš pietryčių Azijos ir Ramiojo vandenyno salų; kita dracenų rūšis — *Cordylines* — randama Indonezijoje, Naujojoje Gvinėjoje, Australijoje ir Naujojoje Zelandijoje.

Beje, žodis *dracaena* kilęs iš slibinas, drakonų, nors nelengva suprasti, kuo šis augalas panašus į legendinį slibiną.

Dracenų pasirinkimas — didžiausias. Tai labai populiari kambariniai augalai, nereikalaujantys daug priežiūros. Kai kurios dracenos išsiskiria, kaip krūmai, kai kurios išauga į mažus medžius, kai kurios žydi kvapniais balzganais žiedais (kambariųjų dracenos retai žydi, nebent tam sudaromos sąlygos). Šių augalų lapai dažniausiai pailgi, tarytum „odiniai“, išsidėstę aplink sumedėjusį stiebą, grakščiai pasvirę žemyn. Daug dracenų turi išilgai ar skersai dryžuotus lapus, kai kurios net įvairiaspalvius.

Kadangi tai atogrąžų, džunglių augalas, dracena mėgsta gerą žemę ir pakankamai drėgmės. Šviesa jai ne labai svarbi — gali augti ir toliau nuo langų. Iš esmės dracenos saulės šviesa nepatinka — jeigu pastatysime augalą ant labai saulėtos palangės, jo lapų galai pradės džiūti (beje, galima apdžiuvusius lapų dalis nukirpti, augalui tai nepakenks).

Pagrindiniai dracenų ken-

kėjai — voratinklinės erkutės (spider mites) ir skydmariai (scale). Pastaraisiais dracenos gali užsikrėsti nuo kitų kambarinių augalų, tad, perkant draceną, būtina gerai apžiūrėti, ar ant lapų nėra limpančių vietų (tarytum klizai), ar antroje lapų pusėje nėra rudų, nedidelių pakilimų (ypač prie lapo gyslelių) — tai gali būti skydmariai. Juos labai sunku išnaikinti ir kartais geriau apkrėstu augalu atsikratyti. Su „spider mites“ kovoti lengviau. Šios erkutės nemėgsta drėgmės. Jeigu dracenos lapus keliskart per savaitę apipurkšime (iš abiejų pusių) drungnu vandeniu, erkutės pranyks. Lengviausia pastebėti šios kenkėjos, kai ant lapų, ypač jų apačioje, atsiranda tarytum plonėčiai voratinkliukai ir lapai pradeda prarasti spalvą, geltonuoti. Per padidinančią stiklą erkutės labai ryškiai matomos (jos panašios į mažytius voruokus, dažniausiai rausvos spalvos). Jei augalas stipriai užkrėstas, į vandenį, kuriuo purškiamo, įpilti „safesop“ (gaunamas pas daržininkus, gėlių parduotuvėse) arba truputį indams plauti skysto muilo.

Pavasarij ir vasarą dracenas patariama kas kelias savaites patręsti vandenyje ištirpintomis trąšomis, skirtomis kambariniams augalams. Jeigu dracena išauga labai aukšta ir laiba, galima jį viršūnę nulausti arba nupjauti: toje vietoje po kiek laiko išaugs kelios šakelės.

Cia pateiksiu kelių populiarių dracenų rūšių aprašymą.

liaresnių dracenų angliškus ir lotyniškus pavadinimus. Šios dracenos dažnai randamos ne tik gėlių parduotuvėse ir pas daržininkus, bet net maisto ir kitose krautuvėse.

Dracaena fragrans massangeana, angl. „Cornstalk plant“ — šis augalas tikrai panašus į žalią kukurūzą — tokiais pat (nors kartais išilgai dryžuotais) lapais ir stambiu, „mediniu“ stiebu;

Dracaena sanderiana, angl. „Ribbon plant“.

Tai nedidelis augaliukas, geltonai-žaliai dryžuotais lapais, kurie primena šilkinius kaspinus;

Dracaena marginata, angl. „Madagascar dragon tree“ —

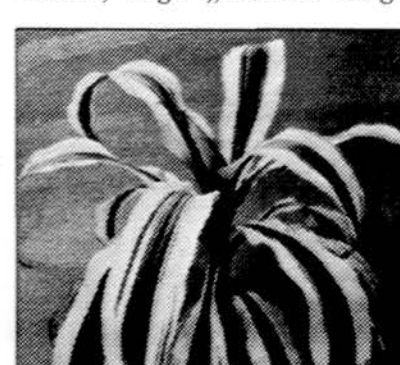
dažniausiai namuose auginama dracena. Auga greitai, nėra reiklūs, lapai siauri, žali; yra ir išilgai dryžuotais, net su rausvais atspalviais lapų.

Dracaena godseffiana, angl. „Florida beauty“. Augalo lapai „nedraceniški“, nes platesni, gelsvai taškuoti. Kitas *godseffiana* porūšis yra „Queen of dracaenas“, kurio lapai taip pat platus, bet skers-

sai dryžuoti, margi.

Labai patrauklus augalas yra *Dracaena fragrans „Victoriorae“*, angl. „Painted drag-“

on-lily“. Jos lapai panašūs į „kukurūzines“ dracenos lapus, bet ypač ryškiai dryžuoti su tamsesnia juosta viduryje, o gelsvomis — iš kraštų. Kaip ir „Cornstalk plant“, ši dracena dažnai išauga „ligi lubų“ ant vieno stiebo ir pradeda nepatraukliai linkti. Tuomet reikia nupjauti viršūnę, kad augalas pradėtų šakotis. Beje, nupjautą viršūnę taip pat galima pasodinti į drėgną žemę — po kiek laiko išaugs šaknys ir turėsime naują augalą.

PASLAUGOS

STATE FARM INSURANCE AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS
Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Aukšė S. Kane, Vilma Jarulienė, Virginija Smuikaitienė kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St., Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654/773-581-8654

SKELBIMAI

SIŪLO DARBĄ

Darbai reikalingi dažytojai, staliai su darbo patirtimi. Būtinai turėti mašiną. Pageidautina, kad kalbėtų rusiškai. Tel. 847-980-7887.

NAIL TECH. Experienced in all nail services. Busy Naperville, Illinois Salon & Spa. Guarantee. Benefits. Full time or part time. Call 630-420-8700 Fax 630-416-2595 or e-mail elegantesds@aol.com.

SPA CONSTANTINE NOW HIRING
Massage therapists and nail techs. Must be certified massage therapist nail tech. Must have Illinois state license. Please call 708-945-8051, fax resume to 630-969-5333

IŠNUOMOJA

Marquette Parke naujame name išnuomojamas 1 mieg. butas. Tel. 708-656-6599.

Prie Kedzie Ave. ir 66 Str. išnuomojamas gražus 2 kambarių su virtuve butas. Kaina \$420. Tel. 708-425-7160.

Woodridge išnuomojami 1-2 mieg. naujai suremontuoti butai. 1 mieg. — \$600-\$640; 2 mieg. — \$680-\$720. Tel. 630-910-0644, Jana.

SIUNTINIUS, PINIGUS, AUTOMOBILIUS

SIŪSKITE PER ATLANTIC Express Corp.

YRA GALIMYBĖ UŽSISAKYTI KONTEINERĮ

SIUNČIAME AIR CARGO IR LAIVU LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ, BALTARUSIJĄ

IŠSIUNČIAME KIEKVIENĄ SAVAITĘ. PRISTATOME GAVĖJUI TIESIAI RANKAS.

1-800-775-SEND

Mūsų atstovai:
Bravo Coffee and deli
238 Main Str. LEMONT, IL 60439, Tel: 630-257-3300 KALYNA corp.

338 S. Rohlwing Road PALATINE 60067, Tel: 847-776-7766
2719 W 71st Str. CHICAGO, IL 60629, Tel: 773-434-7919
8801 78 Th Ave BRIDGEVIEW, IL 60455, Tel: 708-599-9680

Aukos - Vydūno fondui 11/01/2003 - 10/31/2004.

\$10,000 Leonas Maskaliūnas
\$5,000 - N. N.

\$2,185-A.A. - Fil. Dr. Janinos
Tallat-Kelpšaitis - Prapuolenienės - atminimui

Virginia ir Vytas Kupcikevicius; Jone ir Feliksas Bobinai; Antanas Tuskenis; Lijla Jasas; The Kloro family; Rima ir Romas Zukauskai; Julia Vailokaitienė ir Severna Janulytė; Algis Strimaitis; Irena Kairytė; Aldona Krygerytė; Rastus ir Romanas Stropas; Tomas Sodeika; Vitas ir Tuse Petrusai; Roma Murphy; Danguole Kvilytė; Aldona Prapuolenytė; Jurgis Prapuolenis; Dalia ir Algis Urbutis; Agota Dudienė; Rimas ir Dalia Tallat-Kelpšaitis; Povilas ir Zita Sodeikas; Mindaugas ir Olimpia Baukai; Nijole Remeikytė; Viktorija Remeikytė; Maria ir Vytas Raudzai; Liudas ir Dalia Sleniai; Ada Sutkuvienė; Kestutis ir Dalia Jecai; Romas ir Dalia Povailaici; Alius Zeikus ir Jovita Aleksionas; Sheila L. Romano; Irma Laisvenaitė; Vincas Lukas; Ivan ir Kathryn Valcarenghi; Dalia ir Vytas Januskis; Cecilia Mitkienė; Ilona ir Henrikas Lauai; Giedre ir Povilas Zumbakai; Rimantas ir Regina Griskevicius; Rita Kiselienė; Janina Rulbyte Todd; Irena Zukauskienė su seima; Danutė ir Raimundas Korzonai; Daila ir Juozas Liubinskai; Pijus ir Danguole Bielskai; Sarunas ir Vida Rimai; Roma sir Nijole Kasuba; Leonas Maskaliūnas; Danutė ir Rimas Dirvonai; Algis ir Teresė Kazlauskai; Jurgis ir Dalia Anysai; Adrienne Fosberg; ARMA Chicago Chapter.

\$200 iki \$500 - Dalia Milvydaitė-Dremienė; Algis Regis; Stasys Vaicius

\$100 iki \$200 - Vida Kosmonas; Daila Liubinskienė; A. A. V. Statkauskas atminimui; Maria Rokus Estate.

\$15 iki \$100 - Eug. Slaviniskis; A. Flossberg; Daila Sleinė; Ramunė Papartis; Linas Pauzulis; Antanas Osteika; Ona Motiejūnas; Vida Jankauskienė.

Kalėdinių Kortelių Aukos
\$200 iki \$500
Strikas, Algis; Jarasunas, Laima; Kosmonas, Vida

\$100 iki \$199

Balanda, Gediminas; Griauzdė, M.D.; Herzog, Grazina O; Januskis, Vytas; Juskenas M.D.; Kairys, Irena; Karaitis, Viktorija; Kriaučiūnas; Lapatinas, Vytas; Nelson, Nijole M; Raisys, Vidmantas; Rudis, Anthony; Sinkys, Emilis; Staniskis, Julius; Stepaits, Algis; Trečiokas, Leo J; Uzgis, Vytas;

Valaitis, Jonas; Variakojis, Daina M.D.; Vasys, Dalius; Vilkas, Eugenijus; Viskanta, B. & R; Zibas, Horace

\$50 iki \$99

Adomaitis, Ona; Anonis, Vytas; Ardy, Joseph; Bagdonienė, Halina; Balbata, Adelaida; Baras, Stasys; Barzdys, Dalia; Biskis, Birute; Bitenas, Dalia; Blekis, Irena; Brakas, Martinas; Bulgari, Dalia; Dainauskas, Dr. John; Damasius, Gediminas; Dirvonis, Rimantas; Duda, Algirdas & ; Dudenas, Vytas; Dzika, Stasys; Garsys, Lucia; Grauzinis, Vytas; Grushnys M.D.; Gruzdis, Vitoldas; Jakstys, Algirdas; Jankauskas, Vida; Karosasiene, Laima; Kasaitis, Dr. Edmund; Kaufmanas, Genova; Kerelis, Irena; Kersnauskas, Nijole; Kondratas, Ballys; Koriū, Stasys; Kozica, Birute; Kuciauskas, Mr. Kviklytė, Danguole; Lauraitis, Alex; Liubinskis, Daila; Maciulis, Grazina; Markulis, Andrius; Meilus, Aldona; Mikulis, Joseph; Molis, Petras; Peckus, Dr. Jolanta; Pileika, Mr. Vytas; Plateris, Felicia; Rasy, I; Raulinaitis, Zygmantas; Rimas, Sarunas; Rimkus, Gene I; Rokus, Gabriele; Roguėnys, Vitas; Sidrys, Dr. Rimvydas; Simoliūnas, Saulius; Slenys, Dalia; Stankus, Kostas; Stankus, Rimas; Streimikis, Algirdas; Svera, Birute; Trakis, Dalia; Trumpjonas, Vilis; Vaitaitis, Albert; Vaitkus, Mary; Val, Vytas; Valavicius, Antanas; Vilutis, Marija; Zukauskas, Irena

\$25 iki \$49

Abromaitytė, Angele; Ankaitis, Raymond; Apeikis, Raimonda; Ausrotas, Vytas; Bacanskas, Jonas; Backaitis, Stanley; Bajoraitis, Balas; Jurate; Bieliauskas; Bigelis, Agnes; Blazys, Mr. Juozas; Bobelis, Anthony; Bobinas, Janina; Bogusas, Tekle; Brazaitis, Vida; Brazenas M.D.; Dr. Briedis, Birute M; Bruzas, Kostas; Bukaveckas, Tadas; Bushnell, Nijole; Cekanaukas, Hon; Cepenas, Vytas; Cibas, Stanislava; Cyvas, Matas; Dambriūnas, Elena; Damijonaitis, Algis; Dapkus, Algirdas; Daulys, Vitas; Diepinigaitis, Dr. Dragunas, Gediminas; Draugelis, Arunas; Gaizutis, Jerome; Gecys, Teresė; Gilvydis, Antanas; Grinis, Dr & Mrs; Griskelis, Rimas; Gruodis, Jadvyga; Gutauskas, Vytas; Gutauskiene, Mrs; Gylis, Paul & Ruth; Iannace, Aldona; Ivanauskas, Steve; Ivaska, Daila; Janulaitis, Januta; Kazys; Jaras, Frank & ; Jelionis, Sofija; Jokubka, Dr. Petras; Juodka, Mr. Vytas; Juozevicius, Aldona; Kamantas, Vytas; Karaliūnas, Aleksas; Karnius, Albinas; Karosas, Po-

vilas; Karvelis, Kazys ir Kasparaitienė; Kavaliūnas, Grazina; Kazenas, Gediminas; Kazlauskas, Vitas; Kezelis, Algimantas; Kleiza, Vaclovas; Klimas, Vilija; Kreivenas, Kazys; Kucingis, Rev. Msgr; Kutkus, Vytas; Laucius, Ilona; Leskys, Jina; Lesniasukas, Dr; Lintakas, Mr. J; Lithuanian Cr. Un; Maciulienė, Mrs; Marchertas, Dr; Markvaldas, Jonas; Mastis, Roma; Matutis, Audrone; Mazeika, Vytas; Meilus, Vida; Mikrut, Dr. Bernard; Mildazis, John; Milukas, Leokadia; Muliolienė, Amanda; Musonis, Vytas; Nagele, Osvaldas; Nainys, Bornius; Nakas, Alfonsas; Namikas, Vytas; Olsauskas, Algirdas; Osteika, Antanas; Pajojus, Petras; Paovys, Veronika; Paskauskas, Indre; Paskus, Raymond; Pauliukonis MD, G.; Pauzulis, Linas J.; Petrauskas, Mrs.; Pikeilis, Viktorija; Polikaitis, Bronius; Polikaitis, Lidija; Radvenis, Egidijus; Ramanauskas, Liudas; Rasymanas, Rita; Raulinaitis, Irena; Remys, Vale; Riskus, Paul; Rudaitis, Theodore; Rygelis, Juozas; Sabaliūnas, Dr. Mrs.; Sakalas, Romas; Salcius, Jonas; Satas, Saulė; Sendzikas, Mr; Sernas, Valentinas; Silbajoris, Silenas, Viktoras; Simaitis, Eugene; Simkus, Brone; Sinkus, Vladas; Sirka, Julius; Sirutis, Grazute; Slavinskis, Sleivys, Ramona; Smulkstys, Louis; Sodeikiene, Dalia; Stankunas, Giedre; Stokas, Vincas; Stonikas, Eugene; Stravinskis, K; Sugintas, Mary; Sulaitis, Joseph; Surdenas, Danutė; Sutkus, Ada; Tamulis, Rev. John; Trečiokas, Kazys; Tumas, Alfonsas; Upla, Miss Irene; Urbanas, Rev. I; Utz, Mrs. Maryte; Uzupis, Sigute; Valukas, Vytas; Vidziūnas, Danutė; Vitkus, Dr. Dana; Volodka, Algis ir Volodka, Liudas; Vysnia, Ramute; Waitkus, Dr. Lorin; Zabulis, Steponas; Zaporackas, Yolanda; Zvirzdys, Zita

\$15 iki \$24

Adomaitis, Izabele; Alksinins, Algirdas; Andriukaitis; Apanius, Vincas; Aukštuolis; Avizonis, Liuda; Balas, Aurelia; Baldauskas, Frank; Banaitis, Bronius; Barzdukas, Arvydas; Bileris, Kestutis; Bobelis, Dr. & Mrs C; Brizgys, Petras; Budininkas, Pranas; Budrys, Anthony; Bulota, Eugenia; Butenas, Dalia; Butkunas, Andrius; Butvila, Jonas; Cepaitis, Valerija; Cepulis, Roma; Cernius, Dr. Cyvas, Birute; Dabsys, Tadas; Daugela, Jonas; Daukus, Ruta; Didžiulis, Algirdas; Dirmantas, Džiugas; Dockus, Kostas; Fabijonas, Romas; Garsys, Angele; Gelazius, Maria; Giedraitienė;

Giedraitis, Joseph; Girdvainis, Vita; Goddard, Irene; Grybinas, Zigmantas; Jakas, Rimvydas; Jansonas, Irena A; Jasiūnas, Edmundas; Jecius, Kestutis; Jesmantas, Aldona; Joga, Pranas; Jurgaitis, Michael; Jurkus, Pranas; Kaminskas, Egius; Kavaliūnas, Jerry; Keblys, Kestutis; Kirstein, Raimund; Kirvelaitis, Kliore, Arvydas; Koklys, Jura; Koncius, Juozas; Kremeris, Oscar; Krivickas, Kazys; Kronas, Rimas; Krutulis, Jonas; Kubilius, Viktoras; Kucenas, Jonas; Kudirka, Arvydas; Kulikauskas, Edmund; Kuprys, Marija; Labanauskas; Lampsaitis, George; Landsbergis; Leonas, Mrs Galina; Leparskas, Romas; Lesevicius, Aldona; Martis, Val.; Masalaitis, Masiulis, Joseph; Memenas, Viktoras; Michelevicius; Mickus, Stanley; Mickus, Tadas & Miklas, Henry; Milunas, Rimvydas; Milunas, Anatole; Minkunas, Rimas; Mokus, V. Felix; Motiejūnas, Ona; Naudzins, Aldona; Noreika, Joseph; Ols, Frank; Ostis, Algirdas; Palubeckas, Jonas; Papartis, Ramune; Paskevicius, Henry; Pazemenas, Lilly; Petkus, Joseph; Petokas, Mindaugas; Plaušinaitis; Pleiris, Valeria; Pranckevicius; Prutis, Albinas; Puzauskas; Raulius, Aldona; Rencelis 2; Ruibys, Mr. & Dr; Rumaitis; Rutkauskas, Kazys; Rymanaitis, Ritas; Rytis, Anthony; Saulys, Dalia R; Savaitis, Jurgis; Sidabras, Kestutis; Sidas, Silas; Vytienis; Slapkauskienė; Stasas, Henry; Strikas, Jovita; Svabas, Veronika; Svarcas, John; Traska, Grazina; Vaiciūnas, Albinas; Vaitkus, Vladas; Vashkys, Sofija; Vasy, Jonas; Vebaitis, Julius; Vegalis, Vitalis; Velavicius; Velekis, Irena J; Vilkas, Vytienis; Vitenas, Ona; Vizgirda, Vytas; Vodopals, Jurgis; Zailskas, Teodora; Zelenis, Vytas; Zilinskas, Birute; Zubinas, Jonas

\$10 iki \$14

Alsenas, Estera J; Andrijauskas; Atutis, Aleksandras; Audenas, Nijole; Bagdonas, Vanda; Balciūnas, Nijole; Balsys, Grazina S; Baltrenas, Laima; Banavicius; Barauskas, Regina; Bartkus, Danguole; Barunas, Kazys; Basilius, Danutė; Baukus, Alvida; Baukus, Ona Aldona; Bauzys, Juozas; Bernatavicius; Bernotas, Birute S; Bildusas, Vytas; Biskis, Edward; Bizinkauskas; Bray, James & Ina; Brizgys, Brenardas; Bruskyte, Danutė; Bruzas, Juozas; Bucmyns, Vida; Budrys, Ignas; Bulota, Julius; Cekanaukas, Daiva; Cerkeliūnas; Cernius, Maryte B; Cernius, Rimas; Cesnavicius, Ramute; Cinka, Brone; Civinskas, Ursula; Dabrilas, Jeronimas;

Damijonaitis; Daugela, Stasys; Daugirdas, Irene; Daugirdas, Ms; Daulys, Solome; Deveikis, Mykolas; Dikinis, Daumantas; Doveinis, Juozas; Drukteinis, Aldona; Dumbra, August; Dundzila, Antanas; Dziugas, Stanley; Eidukas, Danutė; Gaila, Joseph; Garolis, Algis; Gaska, Teresa; Giedraitienė, Dr; Giedrikis, Stasys; Gimbutas, Zivile; Glavinskis, Alberto; Gričius, Dalia; Grinius, Nijole; Grybauskas; Jacobs, Joseph; Jankiene, Danutė O; Jasinevicius; Jaunius, Felicia; Juodelis, Bruno; Kaminskas, Jonas; Karaska, Maksiminas; Karuza, Kazys; Kasinskas, Andrius; Kazlauskas, Kaz; Kiliulis, Laima; Kisieliū, Dr. & Mrs; Kleinaitis, Mr; Kojelis, Juozas; Kraucunas, Eugenia; Kriaučiūnas, Dr; Kriaučiūnas; Kriščiūnas; Kruzikas, Eleonora; Kubilius, John; Kubilius, Karolina; Kucas, Regina; Kucinas, Maria; Kulbis, Liliya M; Landsbergis; Leparskas, Mrs. & Mr; Lietuvninkas, Adele; Majauskas, Elena; Majauskas, Dr; Marchertas, Matas; Rita P; Matonis, Kazys; Matonis, Victor A; Matulionis; Mazeika, Vaclovas; Mickus, Giedre; Mikulius, Brone; Miknaitis, Sigita; Mikutaitis, Janina; Milkovaitis; Moore, Aldona; Motekaitis; Motusis, Kostas; Musteikis, Mrs; Mykolaitis, Mr; Naras, Bronius; Narbutas, Ona; Naris, Pranas; Narusis, Regina; Nasvytis, Regina R; Navakas, Julia; Neveauskas; Ozers, Ruta; Papius, Pauzulis, Anthony; Petciura, Jurate; Pencyla, Rita; Petrikas, Margret; Pikunas, Justin; Polikaitis, Mrs; Prapakas, Jonas; Prusas, Dr. & Mr; Pupius, Nijole K; Rackauskas, Dr; Razma, Ale; Remeikis, Drs. Tomas; Remys, Marija; Rimkus, Raimundas; Rociūnas, Vacys; Rudy, Stasys; Ruzgys, Jonas; Sabaliūnas; Silgalis, Eugene; Siliūnas, Bronius; Simonaitienė; Skaisgiris, Kazys; Skardis, Ona; Skridulis, Anthony; Smilga, Julia; Somkaite, Dr; Spakevicius; Spokas, Romas; Staniskis; Stankus, Ignas; Stelmokas, Povilas; Suziedelis; Svoba, Regina S; Tiskus, Agota A; Uzubalis, Nijole; Vadopals, Paul; Vailokaitis, Julia; Vainius, Jonas; Vaitkevicius, Vanda; Valiūnas, Elena; Varnas, Alex; Varnas, Birute; Vasiliauskas; Venclavas, Ludwig; Volertas, Vytas; Vosylius, Antanas; Zbojniec, Laima; Zebertavicius; Zikas, Algirdas; Zorska, Roman

\$5 iki \$10

Bagdonas, A. P; Belzinskis; Karaska, Brone; Kudirka, Dr. Mrs; Kulpa, Vytas; Mazeika, Antanas; Zidziūnas, Walter.

LAPKRIČIO 27 d.
(šeštadienį), 8 v.v. Willowbrook Ballroom
8800 South Archer Road, Willow Springs, IL

Lapkričio mėn.

26d. - New York

Del bilietų, tel. (616) 671-5282 ir (732) 713-5108

26d. - Detroit

Del bilietų, tel. (248) 888-1310 ir (248) 854-6677

27d. - Chicago

Del bilietų, tel. (630) 464-5000

28d. - Atlanta

Del bilietų, tel. (770) 353-7124 ir (770) 714-0186

Gruodžio mėn.

04d. - Los Angeles

Del bilietų, tel. (310) 740-2858 ir (310) 464-5000

BILJETUS GALITE ĮSIGYTI:

Perdavinėjimo "Lietuviai"
5741 S. Archer Ave. Chicago
Tel. (773) 768-1382

Atlieka Express Corp.
2718 West 71st. Chicago
Tel. (773) 424-7818

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Stasys Povilaitis

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

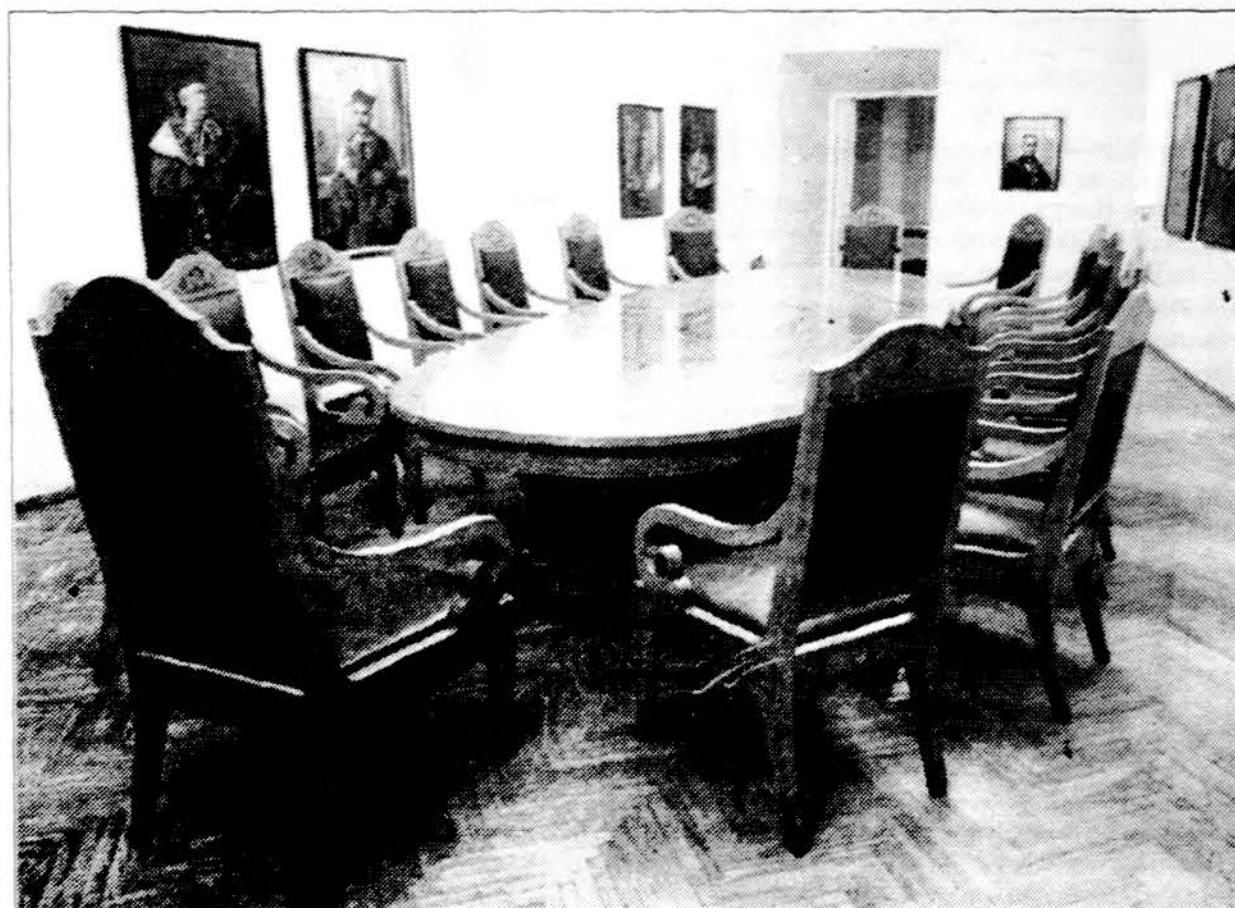
Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

Atlieka Express Corp.
231 West 11th Street, N. 50428
Tel. (281) 751-3380

RESTAURUOTI S. BATORO UNIVERSITETO

SENATO BALDAI

Modernaus klasicistinio stiliaus baldai universitetui buvo pagaminti XX a. trečiajame dešimtmetyje Vilniaus meistrų dirbtuvėse. Mykolas Ambrazas (Elta) nuotr.

Vilniaus universitetui sugrąžinti restauruoti 1919-1939 metais sostinėje veikusio lenkiško Stepono Batoro universiteto Senato posėdžių salės baldai.

Kaip sakė Lietuvos dailės muziejaus direktorius Romualdas Budrys, k

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

HAGA

Vienoje musulmonų mokykloje Olandijos Eindhoven mieste pirmadienį ryte nugriaužė sprogimas, tačiau niekas nebuvo sužeistas. Per sprogimą smarkiai apgriautas įėjimas į mokyklą, išdužo gretimų pastatų langai. Manoma, kad šis įvykis gali būti susijęs su žiauriu filmų kūrėju Theo van Gogh, kritikavusio islamą, nužudymu. Savaitgalį nesekmingai mėginta padėti tris Olandijos metetes. Roterdame prie šio uostamiesto esančios metetės durų buvo prikaltos kiaušio galvos ir plakatos su įžeidžiamais ženkais.

SKOPJĖ

Makedonija pirmadienį žengė svarbų žingsnį link narystės Europos Sąjungoje ir NATO, kai žlugo mėginimas per referendumą panaikinti įstatymą, suteikiantį daugiau teisių albanų mažumai. Lietingai sekmadienį dauguma makedonų nusprendė likti namuose ir nedalyvauti referendume, kurį Vakarai vertino kaip žingsnį atgal šalies europatlantinės integracijos kelyje. Referendume dalyvavo ne daugiau kaip 26 proc. piliečių, iš reikalingų 50 proc, kad jis būtų pripažintas galiojančiu. „Žmonės aiškiai parodė, kad nori gyventi daugiatautėje valstybėje, kuri puoselėja europines vertybes ir idėjas“, sakė Emira Mehmeti iš vyriausybės atstovaujamos albanų partijos.

TALINAS

Estijos ir Rusijos tarpusavio santykių lediniai nepavadinai, bet kad vyktų normalus politinis dialogas, Rusija turi pakeisti požiūrį į savo kaimynę, mano Estijos ministras pirmininkas Juhan Parts. „Normalus politinis dialogas įmanomas tada, kai Michail (Rusijos premjeras M. Fradkov) gali paskambinti Juhan (Estijos premjerui J. Parts) ir pasakyti: susitiksime Tartu. Kaip mes tai darome su Matti

(Suomijos premjeru M. Vanhanen)“, sakė J. Parts interviu laikraščio „Postimees“. J. Parts prisipažino, kad labai nustebtų, jei sulauktų tokio telefono skambučio per artimiausius penkerius metus, nes iki tol turi įvykti atitinkama užsienio politikos raida Rusijoje.

MINSKAS

Baltarusijos vyriausybė ketina „ekonominės politikos akcentus nukreipti ūkio liberalizavimo kryptimi“, pareiškė šalies premjeras Sergej Sidorovsk. „Šios permainos planuojamos neatsižvelgiant griežtos finansų-kreditavimo politikos bei užtikrinant šalies makroekonominį stabilumą, efektyviai naudojantis mokesčių svertais, palaipsniui mažinant mokesčių našta“, sakė Baltarusijos vyriausybės vadovas. Jo žodžiais, šiemet bendra mokesčių našta šalyje sumažės 1,3 proc., ir ji bus toliau mažinama.

JAV

NEW YORK

25 metų Georgia valstijos gyventojas Andrew Veal, sukreistas fakto, kad amerikiečiai dar kartą prezidentu išsirinko George W. Bush, nusišovė New York centre, toje vietoje, kur stovėjo teroristų susprogdinti Pasaulio prekybos centro bokštai. Tokią versiją išskėlė A. Veal mirties atvejį tiriantys pareigūnai po pokalbio su velionio artimaisiais. A. Veal kūnas rastas šeštadienio ryte, greta jo gulėjo ginklas. Atsisveikinimo raitelio, turimais duomenimis, savižudis nepalikė.

ARTIMIEJI RYTAI

JERUZALĖ

Laikinoji palestiniečių vadovybė, pasinaudama Yasser Arafat pasitraukimu iš politinės arenos, gali imtis žingsnių, kad užmegztų ryšius su JAV, kad būtų pamėginta pastūmėti iš mirties taško Artimųjų Rytų taikos

procesą, sako žinovai. Palestinos išsivadavimo organizacija (PIO), kuriai laikinai, kol Y. Arafat kovoja už savo gyvybę prancūzų kariškių ligoninėje netoli Paryžiaus, vadovauja Mahmud Abbas, šeštadienį pasveikino JAV prezidentą George W. Bush su perrinkimu antrajai kadencijai. Šis pareiškimas gali būti labai svarbus turint galvoje tai, kad pirmosios ketverių metų kadencijos JAV prezidento poste metu G. W. Bush atsisakė turėti kokių nors reikalų su Y. Arafat, o M. Abbas, laikomas vienu realiausių sergančio palestiniečių prezidento įpėdinių, JAV yra labai vertinamas.

BAGHDAD

Irako laikinasis premjeras Iyad Allawi pirmadienį pranešė davęs leidimą JAV ir irakiečių pajėgoms išvaduoti sukilėlių kontroliuojamą Fallujah nuo teroristų. I. Allawi pirmadienį taip pat paskelbė, nuo 6 val. vakaro įvedama komandanto valanda ir kitos nepaprastųjų padėčių įstatymuose numatytos priemonės sukilėlių kontroliuojamose miestuose. Jis nurodė, kad JAV ir Irako pajėgos užėmė Fallujah vakaruose esančią ligoninę ir kad ją užimant buvo nukauti 38 sukilėliai.

AFRIKA

ABIDJAN

Dramblio Kaulo Kranto prezidentas Laurent Gbagbo paragino nutraukti smurtą prieš prancūzus, kurio banga kilo, kai Prancūzija sunaikino beveik visas šalies karines oro pajėgas, keršydamą už devynių prancūzų taikdinių nužudymą. Prancūzija sekmadienį Abidjan gatvėse dislokavo savo pajėgas, perėmė oro uosto kontrolę ir papildomai atskraidino šimtus karių, siekdamą numalšinti riaušes. Prancūzijos gynybos ministrė Michele Alliot-Marie sakė, kad šioje Vakarų Afrikos valstybėje, kuri yra didžiausia pasaulyje kakavos auginimoja, pamazų išvyrauja ramybė.

Namas — mūrinis ar medinis?

Europiečiai ir amerikiečiai skirtingai žiūri į vieną didžiausių gyvenimo turtų — namą. Pirmiesiems — jis viso gyvenimo, dažnai vaikų ir vaikaičių turtas, antriesiems — ne tokios ilgios perspektyvos vertybė. Dažniausiai skiriasi ir pati namo statybos technologija: Europoje daugiausia statomi mūriniai namai, Amerikoje mediniai karkasiniai. Kuo jie skiriasi, kokie jų abiejų pliusai ir minusai? Norėdami rasti atsakymą, palyginkime abiejų technologijų pranašumus ir trūkumus.

Kanadoje ir JAV dauguma namų yra statoma lengvo medinio karkaso technologija (wood frame). Tuo tarpu Centrinėje Europoje, taip pat ir Lietuvoje, dominuoja mūriniai iš plytų ar blokelių namai. Netgi kaimuose seni mediniai namai keičiami mūriniais. Kodėl taip yra, kad turtingose valstybėse ir Kanadoje žmonės gyvena mediniuose namuose, kurie mums — daugiausia mūrinės statybos šalininkams — atrodo ne visai tvirti. Ar gali pakeisti tokią nuomonę mediniai namai, statomi pagal vadinamąją amerikietišką ar kanadietišką technologiją, kuri jau dešimtmetį intensyviai sklinasi keliai Europoje ir Lietuvoje?

Tai priklauso nuo to, kaip bus įvertinti pirmieji pasiekti namai, nes pradžia visada būna sunki — šalia pavykusių statybų nesunku rasti tik reklaminio triukšmo burbulą.

Nemindėdami techninių klausimų ir darbų atlikimo lygio, priminsime, kad Kanadoje ir JAV namas suprantamas kitaip negu pas mus. Ir čia — Europoje, ir ten — Amerikoje, namas, aišku, skiriamas jame gyventi. Tačiau Amerikoje namas yra kažkuo panašus ir automobilis: jis dažnai keičiamas, kai, pvz., šeimai pradeda geriau sekis arba per kelis šimtus mylių nutolusiame mieste kuris nors sutuoktinis randa geresnį darbą.

Europiečiai, tarp jų, be abejo, ir lietuviai, nėra tokia judri visuomenė, pagaliau ir atstumai pas mus ne tokie. Namas mūsų platumose dažniausiai yra šeimos lizdas bent kelioms kartoms.

Todėl tenka matyti, kad lengvų medinių rėmų technologija dar ilgokai nepradės dominuoti lietuviškosios statybos peizaže. Tai, žinoma, nereikia, kad tokių namų pas mus nebus statoma vis daugiau. Tokie namai turi vieną negincijamą pranašumą: juos galima pastatyti labai greitai ir tai gali tapti svarbiausiu argumentu, pvz., tiems, kurie statosi namą, pardavę savo butą.

Kartais baiminamasi, kad medinių namų statyba yra neekologiška, nes skatina miškų išnykimą. Tektų pažymėti, kad medienos, kad ir tradicinei medinei palėpei įrengti mūriniame name, reikia tik vos mažiau negu mediniam namui, ji statant lengvo karkaso technologija. Taigi faktai sugrąžina minėtą mitą.

Mūrinis ir lengvo medinio karkaso technologijų pranašumai bei trūkumai.
Mūriniai namai — pranašumai.
— Tvirta konstrukcija. Ji lieka atspari ir netinkamai naudojant namą, pvz., atsiradus tekantčiai instaliacijai, esant nesutvarkytiems nutekantiems vamzdžiams ir pan.
— Atsparumas ugniai.

Tokia išvada daroma atsižvelgus į pagrindinių konstrukcinių medžiagų nedegumą (išskyrus medines palėpes). Tačiau iš to nereikia daryti išvados, kad lengvai dega mediniai namai. Jei kalba eina apie saugumą, (gaisro grėsmę), tai medinių namų, pastatytų lengvo medinio karkaso technologija, atsparumas ugniai yra panašus į mūrinių namų: ir vienuose, ir kituose vienodai gerai dega, pirmiausia jų įrangą ir šeiminių turtus. Amerikietiškuose ir kanadietiškuose namuose medinis karkasas yra apsaugotas gipso — kartono plokštėmis ir prie kolonų bei sijų prispausta mineralinė vata. Tačiau esant ilgalaikiam ugnies poveikiui, medis galų gale pradeda rusenti, o mūrinė siena — ne, tačiau ir ji praranda atsparumą daugiavaldiniam gaisrui.

Didelis perdangų plotis. Mūrinuose namuose dominuoja iki 6 metrų pločio perdangos, tačiau vis dažniau yra naudojamos iš dalies surinktos perdangos, kuriomis galima perdengti patalpas iki 7,2 — 7,8 ir daugiau metrų pločio.

Didelė šilumos akumuliacija. Išdėtos mūras ir perdangos iki tam tikro laipsnio išlaiko pastovią temperatūrą ir išjungus šildymą arba staiga atšalus lauke orui.

Lengva pagrindinių statybinių medžiagų prieiga. Atsižvelgiant į didelį šių medžiagų populiarumą, Centrinėje Europoje, taip pat ir Lietuvoje yra daugybė didmeninių parduotuvių ir sandėlių, parduodančių pagrindines statybines ir izoliacines medžiagas.

Visuotinis paplitimas. Mūsų kontinente mūrinė technologija yra naudojama nuo amžių, todėl dažniau vadinama tradicine. Šios technologijos populiarumas leidžia vos ne kiekvienam vyriui manyti, kad jis sugebės išmūryti sieną, išbetonuoti pamatus ar perdangą.

Galimybė „ištempti“ statybos laiką net keliems ar keliolikai metų. Ši savybė, jeigu ją laikyti pranašumu, susijusi su Centrinėje Europoje, vėlgai ir Lietuvoje, ypač ankščiau, bujosia ilgalaikės statybos praktika, kuri, savo ruožtu, buvo susijusi su „taupiu“ finansavimu ir neefektinga sistema.

Trūkumai.
— Santykinai ilgas statybos laikas: nuo 6 iki 12 mėnesių, o dažnai ir ilgiau. Tiesia, tinkamai organizuojant statybą, mūrinį namą galima pastatyti ir per tris mėnesius. Tačiau atsižvelgiant į technologijos drėgnumą — mūro darbai, betonavimas, tinkavimas ir t.t., tokiam name neįmanoma apsigyventi anksčiau nei po pusės metų nuo statybos pradžios, nebent nutartume pastatą sausinti orapūciais, tai nesveika pačiam pastatui ir statytojui... kišenei.

Didelis namo svoris. Mūriniam namui statyti naudojamos sunkios medžiagos; tai įtakoja gana brangų medžiagų transportavimą į statybos vietą, taip pat reikalauja galingų kėlimųjų mechanizmų statybos metu.

Storos vidinės namo sienos. Norint pasiekti gerą šiluminę izoliaciją, minimalus sienų storis — naudojant ir vienašališką medžiagą, ir sluoksninę, susidedančią iš nešamosios konstrukcijos ir izoliacinio sluoksnio — siekia 36–38 cm.

Sunku sumūryti išorines sienas be silpnės

DRAUGAS, 2004 m. lapkričio 9 d., antradienis

7

A + A ANTHONY „ANTANAS“ DANYS, M.D.

Mirė 2004 m. lapkričio 4 d. Palos Heights, IL. Gyveno Lemont, IL.

Gimė 1920 m. birželio 20 d. Lietuvoje. Nuliūdę liko: žmona Helen (Shatusky) Danienė, brolis su šeima Lietuvoje, daug sūnėnų ir dukterėčių. Velionis pašarvotas antradienį, lapkričio 9 d. nuo 8 v.r. iki 9:30 v.r. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.), Lemont. Šv. Mišios 10 v.r. Palaimintojo Jurgio Matulio misijos bažnyčioje. Po šv. Mišių a.a. Antanas bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuliūdusi šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600 arba www.petkusfuneralhomes.com

šiluminės izoliacijos vietų (šilumos tiltelių), per kurias iš namo lengvai išeina šiluma (pvz. perdangų įtvirtinimų vietos sienose).

Namo sausinimo būtinumas. Dėl technologinės drėgmės, atsirandančios dėl mūro ir tinkavimo, taip pat betonavimo darbų, ne iš karto galima pradėti baigiamuosius darbus, o jei tokie darbai bus dirbami, neišlaukus technologškai nustatyto laiko, suprastės jų kokybė.

Apgaulingas statybos lengvumas. Dažnai žmonės, metus laiko padirbėję mūrinių padėjų, jau kitais metais įsteigia savo statybos firmą. Supratama, rezultatai būna apgailestini. Laimei, išaugusios investuotojų žinios, o svarbiausia — konkurencija statybų rinkoje eliminuoja tuos savamokslus statybininkus.

Didelis darbo sanau du ir medžiagų imlumas. Mūrinė technologija reikalauja (vien jau svorio prasme) didelio medžiagų kiekio, ir todėl vien dėl šios priežasties ji yra brangi. Kad vis dėlto ji yra plačiai paplitusi, tai lemia padėtis darbo rinkoje, didelė statybinių medžiagų pasiūla ir ribotas investuotojų skaičius.

Karkasiniai mediniai namai — pranašumai.
— Trumpas statybos laikas — apie trys mėnesiai (nors įmanoma ir dar trumpiau). Teoriškai karkasiniai mediniai turėtų būti pigesni už mūrinius, tačiau taip ne visada atsitinka.

Itin gera namo šiluminė sauga, analogišką sunku pasiekti bet kuria kita technologija (siena visu savo storu yra šilumos izoliatorius, lygiai taip pat ir stogas).

Mažas namo svoris — todėl pigesni yra namo pamatai, pigesnis yra ir medžiagų atvežimas į statybą, mažiau kainuoja jų kelimas statybos metu.

Sausa technologija. Namo konstrukcijos statyba — tai ne kas kita, kaip elementu montavimas, kurie jungiami vinimis ir metalinėmis jungtimis, šioms darbams nereikia jokių technologinių pertraukų, tai, suprantama, sutrumpina statybos laiką.

Galimybė statyti namą ir žiemą. Išskyrus pamatus, medinis namas nereikalauja jokių šlapių darbų — betonavimo, mūrjimo, kuriuos privalu atlikti tik pliusinėje temperatūroje.

Lengva perstatyti ir modernizuoti. Ši technologija ypatingai tinka tuo atveju, kai iš pradžių planuojame pastatyti mažą namelį, o tik po tik jo išplėsti. Taip pat be jokių didesnių problemų karkasinio namo instaliacija galima

pakeisti modernesne.

Nedidelis vidinių sienų plotis, dėl kurio mediniai tų pačių išorinių išmatavimų namai turi didesnę naudingą plotą nei mūriniai. Pavyzdžiui, vienaaukštis medinis namas bendro 100 kv. metrų ploto už tokio paties išorinio dydžio mūrinį namą turi viduje 10–12 kv. m didesnį plotą. Lengva paskaičiuoti, kad papildomas plotas yra vertas, lietuviškais pinigais skaičiuojant — 10,000 — 20,000 litų.

Trūkumai.
— Ribotas perdangų plotis (iki 4,5 m) — tai tam tikra prasme apriboja patalpų dydį.

Mažas šilumos inertiškumas: įjungus šildymą, namas greitai išyla, bet kartu — nustoja šildyti — taip pat greitai atšąla, tai svarbu ypač mūsų platumų sąlygomis.

Mažai paplitusi technologija. Tai reikšmingas trūkumas, nes toks statybos būdas reikalauja labai geros šios technologijos pagrindų išmanymo, todėl dar nedaug firmų sugeba kokybiškai dirbti šia sistema.

„Plona“ technologija, reikalauja ne tik statybininkų, bet ir namo naudotojų ypatingo atidumo ir techninės kultūros. Ši technologija neatpari „kvailumui“, nes pvz., namo kolona ar perdanga galima perpjauti paprastu pjūklui.

Problemos, ieškant tinkamos medienos. Elementai, iš kurių yra montuojamos namo konstrukcijos, turi būti — lygiai kaip Amerikoje — išdžiovinti pramoniniu būdu, be to, turėti lygius paviršius ir suapvalintus kraštus. Tokios medienos Centrinės Europos kraštuose galima rasti, tačiau dėl jos brangumo nemažai statybos firmų naudoja pigesnę ir tuo pačiu kur kas prastesnę kokybės medieną.

Medinės konstrukcijos silpnai apsaugotos nuo natūralaus nykimo. Kanadoje ir JAV tokioms konstrukcijoms naudojama tik pramoniniu būdu išdžiovinta mediena, todėl jai nereikia papildomos impregnacijos (pelėsių ir vabzdžių yra sunaikinami džiovinimo metu). Kaip išimtis yra rusio klijiniai, kurie impregnuojami slėgimo būdu, nes uždėti ant pamatų, jie labiausiai artimi kontaktui su drėgme. Deja, Centrinėje Europoje, nors taisyklės to reikalauja, medinės konstrukcijos paprastai nėra chemiškai apsaugojamos nuo biodegradacijos arba impregnuojamos tik dažant pastatytos konstrukcijos paviršius druskos tirpalais, tai menkai veiksmingas metodas.

Pagal lenkų spaudą parengė
Anatolijus Lapinskas

Atkelta iš 1 psl.

galimybės sutrukdėti būsimai daugumai išrinkti Seimo pirmininku A. Paulauską.

„Tai graži liberalcentristų iniciatyva patampyti būsimą koaliciją už usų“, sakė A. Kubilius.

Padėtį frakcijose mėgina išsiaiškinti ir pats A. Paulauskas. Penktadienį pasikvietęs Julijū Sabatauską, Seimo vadovas klausinėjo, ar jis planuoja likti socialdemokratų gretose. J. Sabatauskas jam atsakė teigiamai.

Liberalcentristų atstovai jau užmegzė ryšius su grupe socialdemokratų, tvirtai apsisprendusių nebeįsiti už A. Paulauską. Nėgana to, Seimo užku-

Seimo vadovo rinkimus raizgo intrigos

lisiuose kalbama, jog šie socialdemokratai net gali sulaukti tylaus partijos vadovybės pritirimo — taip būtų pamokytas kai kurių vadovų esą planuojantis tapti A. Paulauskas.

Kai kuriais duomenimis, keli parlamentarai, jau dabar pasiryžę nebeįsiti už A. Paulauską, yra ir Darbo partijos frakcijoje. Minimos buvusios socialliberalės Dangutės Mikušienės ir buvusio liberalų demokratų Jono Liongino bei Henriko Žukausko pavardės.

K. Prunskienė irgi neatmeta, kad vienas kitas frakcijos narys slaptaime balsavime gali pasielgti kitaip net ir tokiu atveju, jei partija gaus prašomus du postus.

Lenkijos lietuviai valstybinėse įstaigose negalės kalbėti lietuviškai

Vilnius, lapkričio 6 d. (BNS) — Lenkijoje gyvenantys lietuviai šalies valstybinėse įstaigose ir toliau negalės oficialiai bendrauti lietuvių kalba.

Kaip pranešė „Lietuvos radijas“, po beveik 15 metų užsėdusių ginčų, Lenkijos seimas šią savaitę pagaliau priėmė tau-

tinių mažumų įstatymą. Tačiau šalies tautinių mažumų atstovai jau pareiškė nusivylimą, kad Seimas nesutiko mažumų kalboms suteikti pagalbines kalbos statusą.

Dabar Punksko ir Seinų lietuviai, kaip ir kitos Lenkijos mažumos, negali įstaigose ben-

drauti savo gimtąja kalba. Lenkijos tautinių mažumų atstovai teigia, kad keliolika metų ruošiamame įstatyme, išskyrus pačios tautinių mažumų sąvokos apibrėžimą, nėra jokių naujovių, kurios pagerintų esamą tautinių mažumų atstovų padėtį.

Liberalcentristai mano, kad jei A. Paulauskas nebūtų išrinktas Seimo pirmininku, kairieji ir Darbo partija būtų priversti vėl sėsti prie derybų stalo su dešiniąsiais. Nors šis stovykloje dar nėra bendro sutarimo, kaip tokiu atveju reikėtų elgtis.

Konservatoriai ir dalis liberalcentristų tvirtina, kad vėl reikėtų atgaivinti „vaivorykštės“ koalicijos, iš kurios būtų pašalinta Darbo partija, idėja.

Tačiau, kitų šaltinių žiniomis, liberalcentristų vadovas Artūras Zuokas laikosi nuomonės, kad jo vadovaujama partija reikėtų pakeisti sprendimą nesijungti prie valdančiosios daugumos ir tapti dar viena koalicijos partnere.

Postų netekšiantys ministrai ieškosi darbo

Vilnius, lapkričio 6 d. (BNS) — Socialdemokratams, socialliberalams ir Darbo partijai sudarius valdančiąją koaliciją, neoficialiais duomenimis, naujojoje Vyriausybėje nedirbs maždaug aštuoni iš trylikos ministrų.

Kaip rašo dienraštis „Respublika“, dauguma ministrų, kurie, kaip manoma, neteks sa-

vo postų Vyriausybėje, dirbs Seime.

Dabartinis susisiekimo ministras Zigmantas Balčytis teigia, kad jei nebus paskirtas kitai kadencijai, eis dirbti į Seimą. Nors neoficialiai minima, kad Z. Balčytis ir toliau turėtų likti vadovaujantis Susisiekimo ministerijai, tačiau į susisiekimo ministro postą pretenduoja ir

Darbo partijos kandidatas — Kėdainių meras Viktoras Muntianas.

Sveikatos ministras Juozas Olekas, kurio posto siekia Darbo partijos kandidatai psichoterapeutas Kazys Remeikis bei profesorius Žilvinas Padaiga, tikriausiai dirbs Seime, į kuri pateko pagal A. Brazausko ir A. Paulausko koalicijos sąrašą.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

LAPKRIČIO 13 D., 11 V.R. Šv. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje ALRK moterų sąjungos narės susirinks šv. Mišioms už amžinybės iškeliavusias savo nare. Po Mišių sąjungietės dalyvaus Šv. Kryžiaus bažnyčios 100 metų jubiliejuje, kur 2 v.p.p. vyks šv. Mišios, aukojamos vyskupo Pauliaus Baltakio.

LAPKRIČIO 14 D., SEKMADIENI, 12 v.p.p. visi kviečiami į Šaulių namų salę pasiklausyti kompozitoriaus ir dainininko Algirdo Motuzos atliekamų dainų, pasiūkti, grojant Algimantui Barniškui, susitikti su draugais ir susirasti naujų. Bus skanus „Antano kampo“ maitas, alus su skrudinta duona, loterija ir kitos linksmybės. Atvykite.

TARPTAUTINĖ MOKYKLA VILNIJE (American International School of Vilnius - AISV) ieško mokyklos direktoriaus ateinančioms 3-5 metams, pradedant darbą 2005 m., liepos mėnesį. Ieškoma pedagogo - vadybininko, turinčio magistro laipsnį ir susikalbancio lietuviškai. Kandidatai prašomi atsiųsti iki gruodžio 1 d. Visą informaciją suteiks John Magagna, Search Associates (search-associates.com.) arba Marcia D. Barker, AISV Search Committee Chair (barkerbmem@yahoo.com).

LIETUVIŲ OPEROS POKYLIO programoje šį kartą svečiai grožės kompozitoriaus C.Orffo operos „Carmina burana“ skambiomis nuotaikingomis ištraukomis. Dainuos ir solistai. Viena Operos choristė šių metų meninę programą trumpai apibūdino: „Koncertas bus kaip reikiant! Dar tokios pokylio programos nėra buvę.“ Tad nepraleiskite progos ir būtinai atvykite „pasiklausyti šio pokylio programos, tuo pačiu paremsite šį sezoną statomą P. Mascagni operą „Cavaleria rusticana“. Pokylis jau čia pat, šeštadienį, lapkričio 20 d., Jaunimo centre, Čikagoje. Dėl rezervacijų kreipkitės į valdybos vicepirmininką Jurgį Vidžiūną, tel. 773-767-5609.

ČIKAGOS LIETUVIŲ TAURAGĖS klubo metinis susirinkimas įvyks lapkričio 11 d., ketvirtadienį, 1 v.p.p. Šaulių namuose: 2417 W. 43 gatvė. Kviečiame visus narius gausiai dalyvauti.

ŠVENTĖS ARTĖJA! Išmokime kepti meduolį ir šliužius. Kviečiame tuoj pat užsiregistruoti kepimo pamokai su Violeta Abariute, vyksiančiai lapkričio 20 d., nuo 10 v.r. iki 1 v.p.p. Skambinti Dianai Tukienei, tel. 248-449-4047, arba Ritai Kasputienei, tel. 248-553-0135 ir el. paštu: amberes@hotmail.com.

DAIVA LITVINSKAITĖ, Illinois universiteto Lituanistikos katedroje baigianti studijas magistro laipsniu ir Ramona Lukauskaitė, Illinois universitete studijuojanti anglų ir vokiečių literatūrą, o Lituanistikos katedroje baigianti lituanistikos studijas bakaluro laipsniu, kalbės apie poetės Egles Juodvalkės kūrybą literatūros vakare lapkričio 12 d., 7 v.v. Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje.

ŠEŠTADIENI, LAPKRIČIO 13 D., 1.45 v.p.p. Šv. Kryžiaus bažnyčioje iškilmingomis giesmėmis prasidės šventinės Mišios, paminėti šios bažnyčios 100-ąsias metines. 1904 m. buvo įsteigta lietuviška parapija, kur po devynerių metų vietos lietuviai pastatė ir pačią

šventovę. Per visą amžių į ją rinkosi melstis ne tik lietuviai, bet ir gausėjanti meksikiečių bendruomenė. Jubiliejaus proga šventiškomis maldoms vėl susiburs abi tautos. Šv. Mišios bus aukojamos lietuvių, ispanų ir anglų kalbomis. Lietuviškai Mišias aukoys vysk. P. Baltakis, o muzikinę apeigų dalį atliks buvęs ilgametis šventovės choras, dabartinis lietuvių meno ansamblis „Dainava“, vadovaujamas D. Polikaicio. Šv. Mišių metu taip pat galima bus išgirsti marimbą atliekamų melodijų. Šv. Kryžiaus bažnyčios adresas: 4541 S. Wood St., Chicago, IL 60609, tel. 773-376-3900.

LIETUVIŲ FRONTO BICIULIŲ rinkimų į naują tarybą komisija, susidedanti iš dr. Petro Rasučio, Julijos Smilgienės ir Aldonos Šmulskienės, kreipiasi į LF bicilius, kviesdama siūlyti kandidatus į LFB Tarybą iki š.m. gruodžio 20 d., gavus kandidato sutikimą. Kandidatų sutikimus siųsti LFB rinkimų komisijos pirmininkui dr. Petriui Rasučiu: 3808 W. 66th Str., Chicago, IL 60629.

KETVIRTADIENI, LAPKRIČIO 11 D., 7 v.v. PLC žemutiniame aukšte, Lietuvių dailės muziejuje, koncertuos Vilniaus styginių kvartetas (Audronė Vainiūnaitė, Augustinas Vasiliauskas, Artūras Šilalė ir Girdutis Jakaitis). Visus maloniai kviečia „Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis.

ŠEŠTADIENI, LAPKRIČIO 13 D., 8 v.v. bus koncertas „Rudens romantika“. Programoje dalyvaus Lietuvos iškilių operos solistas Vytautas Juozapaitis su žmona Egle Juozapaitiene, moterų vokalinio ansamblio „Eglė“ vadove. Akompanuos pianistas Manigirdas Motekaitis. Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė“ kviečia į Lietuvos dailės muziejų, PLC, Lemonte.

DAINUOSIME DAINUOSIME VISI. Lapkričio 19 d., penktadienį, 2 v.p.p. kviečiame visus dainos mėgėjus į Bočių menę, PLC, LLB apylinkės Socialinio skyriaus ruošiamą popietę. Akordeonui pritariant, kartu su dainorėliais visi dainuosime. Talkininkauja Lemonto Lietuvos dukterų draugija.

LEMONTO SOCIALINIŲ REIKALŲ skyrius organizuoja išvyką į Bolchoi Balet (Raymonda). Lapkričio 13 d., šeštadienį, 1 v.p.p. Auditorium Theatre. Skambinti: 630-968-6497 arba 708-346-0756.

POEZIJOS VAKARAS „Pavasaris rudenį“, skirtas laureatui poetei Eglei Juodvalkei, įvyks 2004 m. lapkričio 12 dieną, penktadienį, 7 v.p.p. Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje. Vakara rengia Lietuvos rašytojų draugija.

JAUNŲJŲ ATLIKĖJŲ FESTIVALIS įvyks lapkričio 14 d., sekmadienį, 3 v.p.p. Jaunimo centre. Lietuvos mokyklėse mokiniai ir jaunesni svečiai iš Floridos, Detroito bei Kanados. Visi kviečiami dalyvauti ir pasižiūrėti mūsų talentais.

DĖMESIO! Artėja didžiausias šių metų kultūrinis renginys - XI Teatro festivalis, kuris įvyks lapkričio 26 - 28 dienomis Jaunimo centre, Čikagoje. Festivalyje dalyvaus Los Angeles dramos sambūris, Čikagos „Žaltvykslė“ ir New York „The Baltic Theatre“. Sekmdienį, po paskutinio spektaklio, vyks vaishės ir „Oskarų“ apdovanojimo teikimas, kurio metu bus pristatyta nauja knyga apie

Išpūdžiai iš rudens šventės

Jau prabėgo spalio mėnuo ir jo linksmybės. Ilgai nebus pamiršta Rudens-Halloween šventė, kuri įvyko spalio mėn. 30 d. Šv. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos salėje, Brighton Parke. Šią šventę suruošė Brighton Parko parapijos choras su pirmininke Sabina Henson ir choro vadovu Algimantu Barniškui, kuris stengiasi išlaikyti lietuvių Brighton Parko parapijoje.

Šventėje atsilankė daug jaunimo, šeimos su vaikais, kurie atkeliavo smagiai praleisti šį rudens vakarą. Svečius su gera nuotaika pasitiko choras, o pačius atvykusius buvo sunku atpažinti, nes buvo pasipuošę įvairiomis kaukėmis! Svečių laukė puiki papuošta salė, su šviečiančiais moliūgais, įvairiais vaiduokliais, kabančiais ant sienų. „Antano kampo“ vaishės visus savo skaniais patiekalais, o pats šeimininkas Antanas buvo laimingas laimėjęs loterijoje dviratį!

Daugiausia matėsi salėje ragų, velnių bei angelų, o taip pat lankėsi įvairūs herojai iš Hollywood filmų!

Ligita ir Vilija pravedė žaidimus vaikams, o publika salėje gausiais plojimais išrinko geriausias kaukes ir vaikučiai buvo apdovanoti dovanomis.

Vyko kaukių paradas. Geriausių kaukių išrinkimo suaugusiems komisijai vadovavo kun. Jaunius Kelpšas, kuris premijavo geriausias kaukes.

Pirmoji iš kairės: kaukė, laimėjusi pirmąją vietą. Šalia stovi kitos kaukės - velniai.

Nuotr. Vilijos Vakarytės

Aktyviausi šokėjai buvo vaikučiai, kurie išjudino suaugusių tėvelius pašokti, palydint Algimanto Barniško ansamblio nuotaikingai lietuviškai muzikai.

Namo skirstėsi nenoriai.

Laukiame, kad kitais metais ši tradicija švęstų Amerikos šventę - Halloween testus! Susitikime per Šv. Valentino dieną - 2005 metais vasario mėnesį!

Vilija Vakarytė

LIETUVOS RESPUBLIKOS GENERALINIS KONSULATAS ČIKAGOLJE INFORMACINIS PRANEŠIMAS

Š.m. lapkričio 14-15 d. Čikagoje vyks Europos šiuolaikinės literatūros festivalis. Jame dalyvaus rašytojai iš Lietuvos, Austrijos, Vokietijos, Italijos, Nyderlandų ir Ispanijos. Lietuvai atstovaus rašytojas Vytautas Martinkus.

Lapkričio 14 d., sekmadienį, 11 val. ryte Prancūzijos kultūros centre (Alliance Francaise, 54 W. Chicago Avenue, Chicago) vyks visų festivalyje dalyvaujančių rašytojų pokalbis su literatūros kritike čikagiete Claudia Traudt.

Lapkričio 14 d., sekmadienį, Čikagos kultūros centre (Chicago Cultural Center, 1st Floor Northwest, 78 East Washington Street, Chicago) 6 val. vakare savo kūrybą skaitys rašytojai iš Austrijos, Vokietijos ir Italijos.

Lapkričio 15 d., pirmadienį, Čikagos kultūros centre 6 val. vakare Lietuvos rašytojas Vytautas Martinkus bei Nyderlandų ir Ispanijos autoriai pristatys savo kūrinius.

Vytautas Martinkus (1943) rašo noveles, apsakas, romanus, literatūros kritikos straipsnius, filosofines esė. Yra išleidęs 12 knygų (lietuvių kalba). Atgimimo ir pirmiaisiais atkurtos Lietuvos nepriklausomybės metais (1988-1994) vadovavo Lietuvos rašytojų sąjungai. Šiuo metu gyvena Vilniuje, yra Vilniaus pedagoginio universiteto Lietuvių literatūros katedros vedėjas, Lietuvos meno kūrėjų asociacijos prezidentas, Lietuvos rašytojų sąjungos valdybos, Pasaulinės lituanistų bendrijos, Lietuvos lyginamosios literatūros

asociacijos, Lietuvos nacionalinės UNESCO komisijos narys.

2003 metais V. Martinkus apdovanotas Vyriausybės meno premija ir ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Karininko kryžiumi, už romaną „Simonių“ 1997 m. jam skirta J. Paukštelio literatūrinė premija, už romaną „Medžioklė draustinyje“ - 1985 m. Valstybės premija.

V. Martinkaus kūryba išversta į 16 pasaulio kalbų: anglų, ispanų, prancūzų, vokiečių, lenkų, bulgarų, čekų, slovąkų ir kt. Rašytojo kūryba šliejasi prie intelektualinės lietuvių prozos atšakos, joje vyrauja analitinė nuostata, ieškojimų dvasia.

Maloniai kviečiame dalyvauti Europos šiuolaikinės literatūros festivalyje ir susitikti su Vytautu Martinkumi.

Amerikos Lietuvių taryba kreipiasi: įamžinkime komunizmo aukas

Neturime teisės užmiršti pasaulyje siautėjusios priešpaudos aukų, nes esame XX amžiaus tironijos košmaro liudininkai. Genocido muziejai ir atminties paminklai Jungtinėse Amerikos Valstijose ir kitur primena apie milijonų kančias ir mirtį nuo nacių režimo. Tačiau Jungtinėse Valstijose nėra paminklo nesužalotiems milijonams žmonių, kurie kentėjo ir žuvo kovodami prieš komunizmo tironiją.

Privalome šį atminimą įamžinti. Dabar yra galimybė tai įgyvendinti Vašingtone.

Tačiau reikia veikti nedelsiant. JAV Kongreso įstatymu yra patvirtintas leidimas paminklo statybai atminti daugiau kaip šimtui milijonų komunizmo aukų, pagerbti sėkmingai priešpriešinusius komunizmo priešpaukai, padėkoti tiems, kurie prisidėjo prie šaltojo karo laimėjimo ir perduoti istorinę atmintį apie komunizmo nusi-kaltimus ateities kartoms. Šis atminimas bus dviejų etapų - paminklo Vašingtone pastatymas ir plataus pobūdžio žinių sukaupimo vadinamam vaizduojamajame (virtualiame) muziejuje, kuris bus visiems prieinamas internetu.

Šiuo metu National Park Service pritarimu ir Kongreso patvirtinimu komitetas sprendžia, kurioje sostinės vietoje būtų šis paminklas statomas. Siūlomas parkas prie Aukščiausio teismo rūmų greta JAV Veteranų legionierių įstaigos.

Šio atminties paminklo projekta apima ir internetinio muziejaus paruošimą. Šiame

tinklalapyje bus nuotraukos, vardai ir asmeninės aukų istorijos; didžiųjų asmenybių, kovojusių prieš komunizmą skyrius, niekšybės ekspozicija, vaizduojanti siaubingą komunizmo elgesį su žmogumi; taip pat informatyvus susipažinimas su kitomis panašiomis pasaulio ekspozicijomis. Šio virtualaus muziejaus mokslinis pristatymas ir programos bus parengtos bendradarbiaujant su vietos universitetu Vašingtone. Šią projekto dalį ruošia ALTO atstovas Vašingtone dr. Ramūnas Kondratas.

Komunizmo vergija ir nekaltųjų kančia - okupacijos, ištremimai, gulagų koncentracijos stovyklos, demokratijos, religijos ir pagrindinių žmogaus teisių pažeidimas ir nutildymas dar gyvas daugelio Pabaltiečių atmintyje. Bet ši atmintis gali greitai išblėsti, ypač naujame atkurtos nepriklausomybės, demokratijos ir ekonominio pakilimo laikmetyje. Ar galime leisti, kad mūsų vaikai šios istorijos nežinotų ar kad pasaulis apie tai užmirštų? Jei dabar mes nepasirūpinsime, tai gali būti palaidota užmarstyje.

Savo istorinę atmintį ir jaunųjų kartų sąmonę galime ugdyti remdami Komunizmo aukų paminklo statybą. Daugel organizacijų ir privatūs asmenys jau prisidėjo savo auka. Kviečiame ir Jus prisidėti.

Prašome šiam projektui savo aukas siųsti į ALTO įstaigą:

Lithuanian American Council
6500 S. Pulaski Road
Chicago, IL 60629

SPAUDOS APŽVALGA

„PENSININKAS“

PENSININKAS

5/04 XX metai

Nors „Pensininko“ redakcinė kolegija teigia, kad tai ne medicinos žurnalas, kaskart ji paskaitę randame naudingų

sveikatos priežiūros patarimų. „Pensininko“ tikslas yra informuoti, o ne gydyti!

Šiame numeryje: dr. J. Adomavičiaus patarimai, kaip išlaikyti ne tik fizinę bet ir dvasinę sveikatą, straipsnyje „Religijos reikšmė žmogaus dvasinei sveikatai“, patarimai, kaip reikia teisingai mankštintis ir ilgaamžiškumo paslaptys žurnale spausdinamos iš įvairios pasaulio spaudos. Artėjant šaltam sezonui svarbu žinoti kaip gydytis nuo peršalimo, kosulio ir slogos. Apie tai skaitykite straipsnyje „Dar apie medų“.

Įdomybių skyrelyje sužinosite kaip atsirado kramtomoji guma, ir iš kur atsirado šokoladas.

Dvasinės atgaivos skiltyje kun. Rimvydas Adomavičius kviečia kiekvieną iš mūsų gydyti save Mišių auka ir sakramentais, straipsnyje „Pasirinkimas“.

Sumani virėja šį kartą siūlo išsivirti virtinių su grybais. Na, vietoje grybų galima naudoti ir mėsą, sako šeimininkė.

Žurnalo pabaigoje spausdinama informacija, skirta „Seklyčios“ visuomeniniam gyvenimui ir veiklai, su gausiu iliustracijų priedu.

„Pensininką“ leidžia JAV LB Socialinių reikalų taryba. Garbės redaktoriai - Karolis Milkovaitis, redakcinė kolegija: E. Sirutienė, N. Jankutė-Užbaliene, A. Šmulskienė.

Užsisakykite ir skaitykite „Pensininką“. Linkiu naudingo ir įdomaus skaitymo!

Parengia
Vitalija Pulokienė

SKELBIMAI

•PIGIAUSIA - NE PATIKIMIAUSIA! Kortelės dažnai nesuveikia. Paskutinės minutės nutrupa. O kaip su bendrovėmis, kurių centrinės net ne JAV ir siūlo „ypatingus įkainius“? Dažniausiai tai prastos internetinio tipo, o ne telefoniniai ryšys. Protingas vartotojas renkasi amerikiečių firmą (ist. 1993 m.). LITCOM. Į Lietuvą iš namų ar mobilaus telefono TIK 11,9 ct., o JAV - 4,9 ct. Jokių mėnesinių mokesčių, jokių papildomų kodų. Išskirtinė gaunate su savo vietine sąskaita. Registruokites lietuviškai 708-386-0556. Taurkite šiandien su LITCOM! Dėmesio! Įkainis galioja tik naujiems klientams!

išeivijos tearalus. Rengia JAV LB Kultūros taryba.

LAPKRITIS - maldos už mirusiųjų sielas. Palaimintojo Jurgio Matulio lietuvių katalikų misijoje, esančioje PLC 14911 - 127th St., Lemont, lapkritį pradėsime šv. Mišių devynienį už mirusiuosius.

Lapkričio 14 d., sekmadienį, 12:30 v.p.p. PLC didžiojoje salėje įvyks madų paroda „Rudens simfonija 2004“. Pietūs - Aldonos Šolūnienės, muzika - A. Andrickaus, parodos rengėjos - Vida Kosmonienė ir Vida Girdvainienė. Norintys užsisakyti vietas arba stalus, skambinkite telefonu Žibutei 630-257-0153 arba Elzytei 630-257-8617.

Vytauto Jasinevičiaus nuotraukoje 2003 m. madų parodos dalyvės.

DĖMESIO! DĖMESIO! Neseniai atvykote, ieškote darbo ar buto, tačiau skubate išlaikyti draugų kalnuose? Ne bėda. DRAUGAS jūsų skubiai išspausdins nemokamai. Tereikia paskambinti tel. 773-585-9500 ar užsukti į DRAUGO administracijos adresu 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629.